

Nr. 13.
22.
marz.

Farmannalög.

Vjer Christian hinn Niundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvik, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Vora :

I.

Dagbókar-bálkur.

1. gr.

Nú er hjerlent skip í förum landa á milli og skal skipstjóri þá jafnan hafa leiðar-
bók á skipinu og skal henni svo hagað, sem hjer segir.

2. gr.

Leiðarbók þessa skal mega nota á öllum þeim ferðum, er skipið fer; skal hún
vera úr góðum sterkum pappír, í haldgóðu bandi, blaðsíður tölusettar, og bókin gegnþrædd
traustum streng. Lögreglustjóri á þeim stað, er skipið hefur ferð sína frá, löggildir hana
og innsiglar. Fyrir löggildinguna skal greiða 2 kr., ef skipið er 100 smálestir eða minna,
ella 4 kr. — Nú er skip afgreitt til ferðar landa milli, og skal þá lögreglustjóri gæta
þess, að skipstjóri hafi leiðarbók með sjer, og skal lögreglustjóri í því skyni rita vottorð
sitt á bókina um, að hún hafi verið honum sýnd, en eigi ber honum borgun fyrir þá
áritun. Nú ber svo til á langferð að dagbók verður fullrituð og getur skipstjóri þá snúid
sjer til næsta danska verzlunar-ræðismanns eða vara-ræðismanns á hafnarstað utan ríkis,
eður til lögreglustjóra á dönskum hafnarstað — í Kaupmannahöfn til dómsmálaritarans í
farmanna- og verzlunarrjettinum og á Færeyjum utan þórshafnar til sýslumanns næsta —
og skal sá þessara manna, er skipstjóri snýr sjer til, löggilda fyrir hann nýja leiðarbók,
en geti þess þá jafnframt með áritun á hina gömlu leiðarbók, beint neðan við það, er
síðast var í hana skráð. Eigi gildir þó slík leiðarbók, nema fyrir það, sem optir er ferðar-
innar, og þarf skipstjóri enga borgun að greiða fyrir þá löggilding.

Nr. 13. Farmannalög 22. marz.

L o v

vedrørende

S ø f a r t e n .

Nr. 13
22de
Marts.

**Vi Christian den Niende, af Guds Naade Konge til Danmark,
de Wendes og Gothers, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken,
Lauenborg og Oldenburg,**

Gjøre vitterligt: Althiinget har vedtaget og Vi ved Vort Samtykke stadfæstet følgende Lov:

Første Afsnit.

Om Journalføring.

§ 1.

Enhver Skipper, som fører et i Island hjemmehørende Skib paa Rejser til danske eller udenlandske Havne, skal stedse have en Logbog ombord, der indrettes saaledes som i det følgende bestemmes.

§ 2.

Denne Logbog, der skal kunne benyttes for alle de Rejser, der gjøres med samme Skib, skal bestaa af godt stærkt Papir og være indbunden i et stærkt Bind, med en forsvarlig Lidse gjennemdraget og pagineret. Den autoriseres og forsegles af Politimesteren paa det Sted, hvor Rejsen begynder. For denne Autorisation erlægges 4 Kr, naar Skibets Drægtighed overstiger 100 Tons, men ellers 2 Kr. Politimestrene skulle have Tilsyn med, at enhver Skipper, naar han udklarerer sit Skib for Rejser til danske eller udenlandske Havne, medbringer Logbog, og til den Ende skulle de paategne, at denne er dem forevist, dog uden derfor at nyde nogen Betaling. Skulde det paa langvarige Rejser indtræffe, at Logbogen formedelst Rejsens Længde bliver fuldskreven, kan Skipperen henvende sig til den nærmeste danske Konsul eller Vicekonsul i en fremmed Havn, eller Politimesteren i en dansk Havn — i Kjøbenhavn dog Justitssekretæren i Sø- og Handelsretten og paa Færøerne udenfor Thorshavn den nærmeste Sysselmand — og denne skal da autorisere en ny Logbog for Skipperen og derom, umiddelbart efter de i den ældre Logbog gjorte sidste Tilførsler, gjøre Paategning i samme. Dog har den af ham autoriserede nye Logbog kun Gyldighed for den øvrige Del af samme Rejse, og bliver for saadan Autorisation intet Gebyr at erlægge.

Nr. 13. Lov af 22de Marts vedrørende Søfarten.

Nr. 13.
22.
marz.

3. gr.

Frá þeim degi, er mateldur er á skipi kveyktur, skal sá, er verði stýrir, hvort heldur er skipstjóri, stýrimaður, eða undir-stýrimaður, rita í leiðarbókina undir eins og hann er af verði leystur, hvað eina það, er fram fór meðan hann stýrði verði, það er til siglingar eða stefnu kom, svo og sjerhvern atburð annan þann, er á nokkurn hátt kynni að geta þýðing haft fyrir útgjörðarmenn skips eða sendendur farms eður og fyrir vátryggjendur. Nú verður eitthvað misritað í leiðarbókina, og má þá hvorki útskafa það, er rangt er, nje á annan hátt gjöra það ólæsilegt, heldur á að stryka eða púnkta þannig yfir það, að lesa megji, hvað þar var ritað áður. Í bókunum sínum eiga allir skipstjórar og stýrimenn að fara eptir fyrirmyndar-blaði því, er hjer fer á eptir í 12. gr.

4. gr.

Nú bíður skip á ferð sinni tjón, það er mótmælum ber á að lýsa og nær skipstjóri höfn hjer á landi eður í Danmörku eður og utan ríkis á nokkrum þeim stað, er danskur verzlunar-ræðismaður er skipaður eða vara-ræðismaður, og skal hann þá í síðasta lagi innan sólarhrings skila leiðarbók sinni lögreglustjóranum, ef það er hjer á landi og lögreglustjóri er búsettur þar, sem hann nær höfn eður þar í grenndinni, ella umboðsmanni hans löggiltum, í Danmörku lögreglustjóra — í Kaupmannahöfn þó dómsmálaritara farmanna- og verzlunarrjettarins, og í Færeyjum utan þórshafnar sýslumanni í því umdæmi —, en utan ríkis, ræðismanninum eður vara-ræðismanninum. Embættismenn þessir eiga að skrifa rjett neðan undir það, er síðast var innfært í bókina, vottorð sitt að tilgreindum stað og stund um, að bókinn hafi sjer sýnd verið innan 24 stunda frá því, að skipið kom; skulu þeir jafnframt geta þess, hvort skipulega hafi reynzt ritað í bókina á hverjum degi að undanfögnu. Nú er bókinni eigi skilað innan sólarhrings, og skal þess þá getið í árituninni, svo og þess, hversu lengi þetta hafi dregizt fyrir skipstjóra. Fyrir vottorð þessi á erlendis ekkert gjald að greiða, en hjer á landi hálf gjald það, er í 2. grein er ákveðið. Bókinni skal tafarlaust skila skipstjóra aptur, þá er ofangreindum fyrir-mælum er fullnusta gjör.

5. gr.

Nú leggur skipstjóri skipi sínu á höfn hjer við land og er ferð hans þar talið lokið, þá skal hann á sama hátt skila lögreglustjóra eða umboðsmanni hans leiðarbókinni innan sólarhrings. Embættismaður þessi á að rita vottorð sitt í bókina, rjett neðan undir það, er síðast var í hana skráð, um að bókinni hafi í rjetta tíð skilað verið og hvort í hana hafi verið ritað á hverjum degi eður ekki. Fyrir þetta vottorð skal borgun greiða fyrir skip, sem stærra er en 100 smálestir, 3 krónur, ef ferðin hefur eigi yfirstaðið missiri lengur, 4 krónur, ef hún hefur staðið missiri lengur en eigi ári lengur; en 5 krónur, ef hún hefur staðið ári lengur. Nú er skip minna, og skal þá jafnan hálf gjald greiða við það, sem áður er tiltekið. Nú verður ferð lokið í danskri höfn eða utanríkis höfn, og fer þá með eptirlit þetta, svo sem í 4. grein er ákveðið um skip þau, er slystjón bíða og í slíka höfn koma. Nú verður það eigi sjeð af skjölum skipsins, hvenær ferð er á enda, og skulu það þá ferðalok talin, er skip kemur aptur á hjerlenda höfn og affermir þar að mestu leyti eða að öllu, eða ef skipshöfnin er lögskráð úr vist.

6. gr.

Skylt er skipstjóra að leggja fram leiðarbók sína þegar í stað, hvenær sem útgjörðamenn, farmsendendur eða vátryggjendur æskja þess, málstað til sönnunar. Nú hefur

§ 3.

I Logbogen skal, fra den Dag af Rjoffenet tændes, den Bagthavende, være sig Kaptain, Overstyrmand eller anden Styrmand, saasnart han er afløst af sin Bagt, indføre ikke alene alt, hvad der imidlertid er passeret Sejladsen og Kursen vedkommende, men ogsaa enhver anden Begivenhed, som paa nogen Maade kunde have Betydning enten for Rhederne, Afladerne eller Afsurandørerne. Saafremt der ved Logbogens Førelse skulde indløbe nogen Skrivfejl, maa denne ikke rettes saaledes, at Stedet derved gjøres ulæseligt, eller ved Raderinger; men det skal saaledes overprøffes eller overstryges, at man kan læse, hvad der forhen har staaet. I Bogens Førelse skulde alle Skippere og Styr mænd rette sig efter det i § 12 følgende Skema.

§ 4.

Saafremt der paa en Rejse tilstøder Skibet nogen Skade, i Anledning af hvilken Protest skal nedlægges, og Skipperen anløber en islandsk eller dansk Havn eller en fremmed Havn, hvori dansk Konsul eller Vicekonsul er ansat, skal han i det seneste inden 24 Timer aflevere sin Logbog her i Landet til Stedets Politimester, eller, naar denne ikke er bosat der paa Stedet eller i Nærheden, da til hans autoriserede Fuldmægtig, i Danmark ligeledes til Stedets Politimester — i Kjøbenhavn dog Justitssekretæren i Sø- og Handelsretten og paa Færøerne udenfor Thorshavn vedkommende Sysselmand — og i fremmed Havn til Konsulen eller Vicekonsulen. Af de nævnte Embedsmænd bliver, strax efter den sidste Tilførsel, under Dag og Datum at paategne, at saadan Forevisning har fundet Sted inden 24 Timer efter Skibets Ankomst, samt at anmærke, om Bogen inden den Tid er befunden at være ført ordentlig Dag for Dag. Efter Afleveringen ikke inden 24 Timer, skal det anmærkes med Tilførsel af, hvor lang Tid Skipperen er udebleven. For fornævnte Attestation erlægges udenfor Island intet Gebyr men her i Landet det Halve af den Betaling, som er bestemt i § 2. Iøvrigt bør Bogen, efter at det Foreskrevne er iagttaget, nopholdelig tilbageleveres Skipperen.

§ 5.

Naar Skipperen kommer tilbage med Skibet til en islandsk Havn, hvor Rejsen anses at have Ende, skal han paa samme Maade inden 24 Timer afgive sin Logbog til Politimesteren eller dennes Fuldmægtig. Bemeldte Embedsmand har strax under den sidste Tilførsel at bevidne, at Bogen i behørig Tid er indleveret, og om den daglig er ført eller ikke. For denne Bevidnelse erlægges, saafremt Skibet er over 100 Tons, 3 Kr., hvis Rejsen ikke har varet over et halvt Aar; 4 Kr., hvis den har varet over et halvt men ikke over 1 Aar; men 5 Kr., hvis den har varet over 1 Aar. Men er Skibet af ringere Drægtighed end foranført, bliver i alle Tilfælde kun den halve Betaling at erlægge. Endes Rejsen i en dansk eller fremmed Havn, forholdes med dette Eftersyn saaledes, som i § 4 er befalet for de Tilfælde, hvori Skibe efter lidt Skade anløbe en saadan Havn. Derjom det ikke af Skibspapirerne kan skjønnes, naar Rejsen er endt, da skal saadant anses at være Tilfældet, naar Skibet kommer tilbage til en islandsk Havn og der udløser hele sin Ladning eller største Delen deraf, eller naar Mandfabet afmønstres.

§ 6.

I alle Tilfælde, hvor enten Rhederne, Afladerne eller Afsurandørerne til Sandhedens Dplysning øste det, bør Skipperen strax fremlægge Logbogen. Derjom Skibet

Nr. 13. skip eigi lokið ferð sinni, svo að frumbókin verður eigi framlögð, og skal þá skipstjóri
22. láta í tje endurrit af henni, staðfest af notarius.
marz.

7. gr.

Nú verður sú raun á, að skipstjóri eða stýrimaður hafa vanrækt að rita í leiðar-
bókina, samkvæmt því, er þessi lög mæla fyrir og skal hann þá, er hann verður í slíku
sekur í fyrsta sinn, sæta 20—50 kr. sektum, annað sinn 50 — 200 kr. sektum og í þriðja
sinn hafi fyrirgjört rjetti sínum til skipstjórnar eða til að ráðast á skip sem stýrimaður.
Nú hefur skipstjóri eða stýrimaður ritað ósannindi í leiðarbókina eða falsað hana, þá sæti
hann þeirri hegningu, er lög kunna að ákveða fyrir það og hefur auk þess fyrirgjört rjetti
sínnum til að vera í förum sem skipstjóri eða stýrimaður; svo er hann og skyldur til
skaðabótum að svara. Nú verður sú raun á, að skipstjóri eða stýrimaður hefur skafið út
ritað mál í leiðarbók sinni eða strykað yfir nokkuð það, er í hana er skráð og gjört það
ólæsilegt, en hefur þó eigi gjört þetta í saknæmum tilgangi, sæti sömu hegningu, sem í
þessari grein er ákveðin fyrir vanrækt á að skrifa í leiðarbókina; en sýni atvik málsins,
að út sje skafið eða yfir strykað í þeim tilgangi að dylja það, er fyrir hefur komið á
ferðinni, sæti sömu hegningu, sem ákveðin er fyrir fölsun bókarinnar.

8. gr.

Nú kemur skipstjóri í höfn með þeim atvikum, sem í 4. grein er skráð eða ferð
hans er á enda og vanrækir hann að sýna leiðarbókina og fá vottorð í hana skráð, sæti
sektum frá 2—5 kr. fyrir sólarhring hvern, er hann þetta vanrækir. Mál, sem af þessari
vanrækt rísa, skal sækja sem almenn lögreglumál.

9. gr.

Allir skipstjórar og stýrimenn skulu við því búnir, ef slys ber að höndum, að
bjarga leiðarbókinni ásamt öðrum skjölum skipsins. Nú verður skipsskjölum bjargað, en
leiðarbókina vantar, og skal þá skipstjóri með framburði skipshafnar sinnar færa sönnur
á, hvað til þess bar, að bókinni varð eigi bjargað. Nú fær hann eigi skýrlega sannað,
að honum sje eigi sök á gefandi hvarfi bókarinnar, sæti sektum frá 10—100 kr.; en reynist
það, að hann hafi af ásettu ráði látið fyrirfarast að bjarga bókinni, sæti refsingu sem
fyrir bókfölsun eptir 7. grein.

10. gr.

Eigi má skipstjóri fyrirfara leiðarbókinni fyr en öll mál eru á enda kljád, þau er
skylt eiga við ferðina, milli útgjörðamanna, farmsendenda og váttryggjenda; sæti ella
ábyrgð eptir atvikum og með hliðsjón af 7. og 9. grein þessara laga. Nú kemur skip til
hafnar hjer við land að aflokinni ferð og leggur skipstjóri í haf á ný, áður en öll mál
þau, er skylt eiga við hina fyrri ferð, eru á enda kljád milli allra þeirra, er hlut eiga að
máli, þá má hann eigi með sjer taka leiðarbók skipsins, heldur á hann að kaupa nýja
leiðarbók til ferðarinnar á kostnað útgjörðamanna.

11. gr.

Öll gjöld og bætur samkvæmt þessum bálki laga þessara, renna í landssjóð.

endnu ikke har fuldenbt sin Rejse, saa at den ikke kan fremlægges in originali, bør Skipperen afgive en notarialiter bekræftet Gjenpart deraf.

Nr. 13.
22de
Marts.

§ 7.

Befindes en Skipper eller Styrmand at have undladt at føre Logbogen i Overensstemmelse med de her givne Forrifter, da skal han første Gang, han har gjort sig skyldig i saadan Forseelse, anses med en Mulkt af 20 til 50 Kr., anden Gang med en Mulkt af 50 til 200 Kr., og tredie Gang forbryder han sin Ret til at føre Skib eller lade sig forhjre som Styrmand. Dersom nogen Skipper eller Styrmand skulde have ført falsk Logbog eller forfalsket samme, skal han foruden den Straf, han iøvrigt efter Lovgivningen maatte ifalde herfor, have forbrudt sin Ret til at fare som Skipper eller Styrmand, og derhos være pligtig til at give Skadeserstatning. Hvis nogen Skipper eller Styrmand befindes at have raderet i den af ham førte Logbog eller ved Overstregning at have gjort Noget af sammes Indhold ulæseligt, da skal han, om saadant er sket uden lovstridig Hensigt, anses med samme Straf, som i nærværende § er foreskrevet for Undlæelse af at føre Logbogen; men hvis Sagens Omstændigheder vise, at Raderingen eller Overstregningen er sket i den Hensigt at fordølge det paa Rejsen Passerede, anses den Skyldige med den for Forfalskning af Bogen foreskrevne Straf.

§ 8.

Saaframt nogen Skipper forsømmer, naar han i det i § 4 omhandlede Tilfælde anløber nogen Havn, eller naar Rejsen er tilende, at lade Logbogen forevise og attestere, skal han anses med en Mulkt fra 2 til 5 Kr. for hver 24 Timer, i hvilke han har forjomt saadant. De Sager, som maatte opstaa i Anledning af saadan Overtrædelse, blive at forfølge som offentlige Politisager.

§ 9.

Alle Skippere og Styrmande skulle være betænkte paa i Ulykkestilfælde at bevare Logbogen lige med Skibets øvrige Papirer. Saaframt disse ere reddede, men Logbogen befindes at mangle, bør Skipperen med sit Mandskab bevise Anledningen til, at Bogen ikke blev reddet, og kan han ikke føre skjelligt Bevis for, at Bogens Tab ikke kan tilregnes ham, bør han anses enten med en Mulkt fra 10 til 100 Kr., eller, hvis det befindes, at han med Forsæt har undladt at redde Logbogen, med den i § 7 for falsk Børføring bestemte Straf.

§ 10.

Skipperen maa, under Ansvar efter Sagens Omstændigheder og Analogien af denne Lovs §§ 7 og 9, ikke tilintetgjøre Logbogen, forinden Alt, Rejsen vedkommende, endelig er afgjort mellem Rhedere, Afledere og Afsurandører. Naar Skibet efter fuldendt Rejse kommer tilbage til en islandsk Havn, og Skipperen foretager en ny Rejse, forinden Alt, hvad der angaaer den forrige Rejse, endelig maatte være afgjort mellem alle Vedkommende, maa han ikke medtage den til Skibet hørende Logbog, men skal for Rhederiets Regning bekoste en ny Logbog til den nye Rejse.

§ 11.

Alle Gebyrer og Bøder efter nærværende Afsnit tilfalde Landskassen.

Nr. 13. Lov af 22de Marts vedrørende Søarten.

Nr. 13.
22.
marz.

12. gr.

Fyrirmyndarblað við dagbækur skipa.

Ár		Mánuður					Hvar skipið er			Athugasvert:
Dagsetning	Stund	Stefna, er stýrt er í	Vegar- lengd k. f.	Haldin stefna	Vind- ur	Veð- ur	Dýpt	Botn		
daginn	1								E. h.	
	2									
	3								Kl. 1 ¹ / ₂ tók mið af í ' mílur	
	4									
	5									
	6								Kl. tók mið af ☉ við sólarlag ° frá til ' fann með því misvísun ° ' til nvesturs.	
	7									
	8									
	9									
	10								Kl. tók saman segl.	
	11									
	12								F. h.	
þann	1									
	2									
	3								Kl. mældi ☉ hæð: ° ' og tók mið af henni ° frá til fann misvísun ° ' til nvesturs.	
	4									
	5									
	6									
	7									
	8								Kl. ausið	
	9									
	10								{ Kl. st. ' mældi ☉ hæð: ° ' og tók mið af ☉ í s. s. au.	
	11								{ Kl. st. ' mældi ☉ hæð: ° ' fann með þessum 2 mælingum breidd að vera ° ' nbr.	
	12								Á hádegi mæld ☉ hæð: ° '	
Misvísandi aðalstefna: ° frá til leiðrjett með: ° til nvesturs									Norðl. breidd eptir leiðarreikn. ° ' Lengd ° ' Mæld norðl. breidd ° '	
Rjett aðalstefna er: ° frá til										
Vegarlengd alls: mílur.										

Þegar skipið er þar í sjó, er eigi þarf grunnsökku við, ganga 2 síðustu dálkarnir úr.

§ 12.

Skema til Logbog.

Dag		Time	Styret Kurs	Dist. K.F.	Besholden Kurs	Wind	Vejr	Dybde	Grund	Mærkværdigt
Dag og Datum	1									E. M.
	2									
	3									
	4									Nl. 1 1/2 pejlede i ' Mile
	5									
	6									
	7									Nl. pejlede ⊙ i Nedg. ° ' fra ad fandt herved Misvisn. ° ' NWestring.
	8									
	9									
	10									Nl. bjergede fejl.
	11									
	12									F. M.
1										
2										
3										Nl. maalte ⊙ ° ' høj og pejlede den ° fra ad fandt Mis- visning ° ' NWestring.
4										
5										
6										
7										
8										Nl. pumpet Streg.
9										
10										Nl. t. ' maalte ⊙ ° ' høj og pejlede ⊙ i S. S. O. Nl. t. ' maalte ⊙ ° ' høj og fandt ved disse 2de Højder Bredden at være ° ' NBredde. Om Midd. maalte ⊙ ° ' høj.
11										
12										
Generale misvisende Kurs er ° fra ad forbedret med ° NWestring.						Nl. Største NBredde ° ' / Nl. Længde ° ' / OBServerede NBredde ° ' /				
Generale retvisende Kurs er ° fra ad Generale Distance er Mile.										

Naar Skibet er i saadanne Farvande, at Lodstub ikke behøves, falde de to sidste Rubrikker bort.

Vistráðabálkur.

13. gr.

Þá er skipstjóri ræður mann á skip með sjer, skal hann fá honum viðskiptabók. Í bók þessari skal skipstjóri ljóst og skilmerkilega tiltaka ferð þá eða farleið, sem sjómaðurinn er til ráðinn, rita fullt nafn sjómansins, aldur og fæðingarstað, stöðu hans á skipinu og vistarkjör, kaup það, er honum er heitið annaðhvort fyrir ferðina eða um mánuðinn, tilgreina hvort það skuli í peningum galdið eða öðrum eyri og eins, hve mikið honum er fyrirfram greitt af kaupinu; undir þetta skal skipstjóri rita nafn sitt. Sje kaup ákveðið fyrir alla ferðina með tiltekinni upphæð í peningum eða öðrum gjaldeyri, skal þess getið jafnframt, hve lengi á er ætlað, að ferðin muni standa, og eins, hve hátt mánaðarkaup megi algengt telja á þeim stað og tíma, er samningurinn er gjörður.

14. gr.

Í viðskiptabókina skal skipstjóri rita hvað eina, er hann greiðir sjómanninum meðan þeir eru í förum, eða þá er þeir lúka viðskiptum sínum. Skyldur er sjómaður til, ef skipstjóri krefst þess, að gefa ritaða viðurkenningu fyrir sjerhverri upphæð, er honum er greidd, bæði sjerstaka og sömuleiðis ritaða í viðskiptabókina. Nú verður eigi hlje á förum skipsins og engin breyting á gjörðum samningi, en sjómaður verður lögskráður á skipið á ný, og þarf skipstjóri þá ekki, ef sjómaður er því samþykkur, að leggja til nýja viðskiptabók, meðan hin gamla endist til.

15. gr.

Landshöfðingi sjer um, að viðskiptabækur fáist hjá sjerhverjum lögskráningarstjóra og ákveður verð þeirra. Í viðskiptabókinni skulu prentaðar vera hinar 6 fyrstu greinar úr þessum vistráðabálki, eyðublað undir samning þann, er um getur í 13. grein, hin helztu ákvæði úr skipsaga-bálki og úr reglugjörð fyrir danska verzlunar-ræðismenn, þau er til farmanna taka.

16. gr.

Það er skylda skipstjóra að láta semja skipshafnarskrána þannig, að í henni sjeu þær hinar sömu skýrslur, sem 13. grein ákveður, og láta skipverja rita nöfn sín undir hana. Nú ber skipshafnarskrá og viðskiptabók eigi saman, þá er skipverjar skulu lögskráðir til skiprúms og gilda þá þau ákvæðin, er skipverja eru hagkvæmari.

17. gr.

Í hvert sinn, er skipshöfn er lögskráð til skiprúms eða úr skiprúmi, skal lögskráningarstjóri gæta þess, að fylgt sje fyrir mælum þeim, sem nú hafa nefnd verið um viðskiptabækur og skipshafnarskrár.

Nú er ferð skipsins heitið til útlanda, og skal þá skipstjóri og skipshöfnin játa samninginn eins og hann er ritaður í viðskiptabók og á skipshafnarskrá fyrir skipskráningarstjóra, áður en hann lögskráir skipshöfnina til skiprúms. Nú lögskráir skipskráningarstjóri menn úr skiprúmi, og skal hann þá gjöra upp viðskiptareikninginn, ef skipstjóri óskar þess eða einhver af skipshöfninni fyrir sitt leyti. Skyldur er hann og

Om Forhyring af Søfolk m. m.

§ 13.

Naar en Skibsfører forhyrer nogen Sømand, skal han forsyne ham med en Afregningsbog. I denne Bog skal Skibsføreren under sit Navn indføre en tydelig og nøjagtig Angivelse af den Rejse eller Fart, til hvilken Sømanden er antagen, Sømandens fulde Navn, Alder og Fødested, hans Stilling ombord og de Vilkaar, paa hvilke han er antagen, den Hyre, der er tilstaaet ham enten for Rejsen eller maanedsvís, om den skal oppebæres i Penge eller andre Betalingsmidler, og ligeledes hvilket Forskud der er givet ham. Betinges Hyren for hele Rejsen med en bestemt Sum i Penge eller andre Betalingsmidler, skal der indføres en Bemærkning om, hvor lang Tid Rejsen forudsættes at kunne medtage, og om Størrelsen af den Maanedshyre, der ved Indgaaelsen af Overtenskomsten anses for den sædvanlige paa Forhyringsstedet.

§ 14.

I Afregningsbogen skal Skibsføreren indføre alt, hvad han under Rejsen eller ved Afregningen betaler Sømanden. Denne er paa Forlangende pligtig til at kvittere saavel særskilt som i Afregningsbogen for enhver modtagen Betaling. Naar Farten ikke afbrydes, og der ingen Forandring foregaar i den indgaaede Overtenskomst, er Skibsføreren, dog med Sømandens Samtykke, fritagen for ved gjentagen Udmonstring at anstaffe en ny Afregningsbog, saalænge den gamle strækker til.

§ 15.

Afregningsbogen faas ved Landshøvdingens Foranstaltning og for en af ham fastsat Betaling hos enhver Monstringbestyrer. Den skal indeholde trykt de 6 første §§ i dette Afsnit, en Formular til den i § 13 omhandlede Overtenskomst samt de vigtigste af de Søfolk vedkommende Bestemmelser i denne Lovs 4de Afsnit om Disciplin i islandske Handels- og Fiskerskibe og i Instruksen for de danske Konsuler.

§ 16.

Det paaligger Skibsføreren at lade Skibsbemandingslisten affatte saaledes, at den indeholder de samme Oplysninger, som omhandles i § 13, og at lade den forsyne med Mandstabets Underskrift. Findes der nogen Uoverensstemmelse imellem Skibsbemandingslisten og Afregningsbogen, naar Udmonstring skal finde Sted, er den for Sømanden gunstigste Bestemmelse den gjældende.

§ 17.

Bed enhver Ud- og Afmonstring af Mandstab har Monstringbestyreren at paase, at foranstaaende Forskrifter om Afregningsbøger og Skibsbemandingslister ere iagttagne.

Skal Rejsen gaa til Havne udenfor Island, har saavel Skibsføreren som Mandstabet, forinden Udmonstring finder Sted, for Monstringbestyreren at godkjende Rigtigheden af den indgaaede Overtenskomst, saaledes som denne er tilført Afregningsbogen og Skibsbemandingslisten. Monstringbestyreren er pligtig til ved Afmonstringen at foretage Afregningen, naar enten Skibsføreren eller nogen af Mandstabet for sit Vedkommende forlanger det. Ligeledes er han pligtig til paa Skibsførerens Vegne at udfylde Afreg-

Nr. 13. til að fylla út viðskiptabækur og skipshafnarskrá fyrir skipstjóra hönd. Gjald fyrir þessi
 22. störf skal ákveðið í leiðarvísi þeim, er nefndur er í 19. grein, og inna það af hendi sá
 marz. eða þeir, er þessa starfs beiðast. Nú verður skipstjóri og einhver af skipverjum eigi á eitt sáttir, er reikningar skulu uppgjörðir eða og skipskráningarstjóra þykir tilefni til að hafa á móti samningi þeim, er gjörður hefur verið og skal hann þá reyna að jafna ágreininginn með fortölum, en takist það ekki, skal hann leiðbeina þeim, er honum þykir áhallað um það, hvernig hann skuli að fara til að ná rjetti sínum.

Skyldur er skipskráningarstjóri til að rita ókeypis í viðskiptabækurnar og á skipshafnarskrána athugasemd um, að hann hafi gætt skyldu þeirrar, er á honum hvílir eptir þessari grein, og geta þess jafnframt, hvort hann í því efni hafi fundið nokkuð athugasvert.

18. gr.

Skipstjóri, er sekur reynist við ákvæði þessa lagabálks, skal útlægur gjör 10 kr. eða meiru allt að 100 kr. og skal sú sekt falla til einhverrar stofnunar fyrir farmenn eða í siglinga þarfir eptir því, sem landshöfðingi mælir fyrir um það efni.

19. gr.

Landshöfðingi semur leiðarvísi fyrir skráningarstjóra um framkvæmd starfa þeirra, er um ræðir í þessum lagabálki, og skal þar fyrirskipað um snið það, er skipshafnarskráin (16. gr.) á að hafa. Kostnaðurinn við útvegum viðskiptabókanna og skipshafnaskráanna greiðist fyrirfram úr landssjóði til bráðabirgða.

III.

Lögskráningar-bálkur.

20. gr.

Sjerhver skipstjóri á hjerlendu skipi, er ræður nýja menn á skip sitt hjerlendis, hvort heldur einn eða fleiri eða alla skipshöfn, skal láta skráningarstjóra lögskrá menn sína til skiprúms. Nú byrjar hjerlent skip fyrstu ferð sína á almanaksárinu frá einhverri höfn innanlands, eða það er fermt hjer eða affermt og skal þá lögskrá skipshöfn til skiprúms, þó að engin breyting hafi á skipshöfn orðið meðan skipið dvaldi hjer, áður en skipið leggur af stað.

Nú hefur skipstjóri á hjerlendu skipi ráðið nýja menn á skip, einn eða fleiri, meðan skipið var í förum erlendis, eða hann hefur misst nokkurn mann af skipshöfn sinni, er látizt hefur, leystur verið úr vist, strokið eða á annan hátt af skipi farið, og skal hann þá láta skráningarstjóra lögskrá skipshöfn sína til skiprúms, þá er hann fær afgreiðslu frá hinni fyrstu höfn hjerlendis, þar sem hann hafði fermt skip eða affermt, eptir að hann kom hingað til lands.

21. gr.

Nú leysir skipstjóri á hjerlendu skipi skipshöfn sína úr vist, eða nokkurn hluta hennar, þá er hann er hjer við land, og skal hann þá láta skráningarstjóra lögskrá þá úr skiprúmi, er frá honum fara.

22. gr.

Í kaupstöðum eru bæjarfógetar skráningarstjórar, en annarstaðar sýslumenn.

ningsbøgerne og Skibsbemandingslisten. Betalingen for disse Forretninger bestemmes i Nr. 13. den i § 19 nævnte Vejledning og erlægges af den eller dem, der forlange Arbejdet udført. ^{22de} ^{Marts.}

Opstaar der Uenighed imellem Skibsføreren og Nogen af Mandstabet i Anledning af Afregningen, eller finder Mønstringsbestyreren Anledning til at gjøre nogen Indvending imod den indgaaede Overenskomst, skal han søge at bilægge disse Spørgsmaal i Mindelighed, eller, hvor dette ikke lykkes, give den formentlig Forurettede Vejledning om, hvorledes han skal gaa frem for at komme til sin Ret.

Mønstringsbestyreren har uden Betaling at tilføre Afregningsbøgerne og Skibsbemandingslisten en Bemærkning om, at den ham efter denne Paragraf paahvilende Forpligtelse er iagttagen, samt derhos anføre, hvorvidt han i denne Anledning har fundet Noget at bemærke.

§ 18.

Den Skibsfører, der findes skyldig i Overtrædelse af Bestemmelserne i nærværende Afsnit, anses med Bøder fra 10 til 100 Kr., der tilfalde en eller anden i Søfartens eller de Søfarendes Interesse indstiftet Indretning efter Landshøvdingens Bestemmelse.

§ 19.

For Udførelse af de i dette Afsnit omhandlede Forretninger bliver der at meddele Mønstringsbestyrerne en af Landshøvdingen affattet Vejledning, som ligeledes foreskriver Formen for Skibsbemandingslisten (§ 16). Udgifterne ved Anskaffelsen af Afregningsbøger og Skibsbemandingslister foreskyles af Landskassen.

Tredie Afsnit.

Om Mønstring af Skibsmandskab.

§ 20.

Enhver Fører af islandsk Skib, som her i Landet forhyrer nyt Mandskab, hvad enten han har antaget en hel ny Besætning eller kun en eller flere Mand, skal udmonstre sit Mandskab for Mønstringsbestyreren. Saadan Mønstring skal ogsaa, naar et islandsk Skib første Gang i Kalenderaaret begynder sin Fart fra eller lader eller løsser i en islandsk Havn, finde Sted, forinden Skibet afsejler, selv om der ikke under Skibets Ophold sammesteds sker nogen Forandring ved dets Besætning.

Desuden skulle Førere af islandske Skibe, der, medens Skibene vare i udenrigsk Fart, have forhyret nye Mænd, en eller flere, eller mistet Nogen af Skibets Besætning ved Død, Afskedigelse, Desertion eller paa anden Maade, udmonstre deres Mandskaber for Mønstringsbestyreren ved Udklareringen fra den første islandske Havn, i hvilken de lade eller løsse efter deres Tilbagekomst her til Landet.

§ 21.

Hvergang en Fører af et islandsk Skib i Island afskediger sit Mandskab eller en Del deraf, skal han afmonstre det afskedigede Mandskab for Mønstringsbestyreren.

§ 22.

I Kjøbstæderne er vedkommende Byfoged og udenfor Kjøbstæderne vedkommende Sysselmand Mønstringsbestyrer.

Nr. 13. Lov af 22de Marts vedrørende Søfarten.

Nr. 13.

22.
marz.

23. gr.

Nú skal lögskrá menn til skiprúms eða úr skiprúmi, og skal það gjöra skráningarstjórinn í því lögsagnarumdæmi, þar sem skipið þá liggur. Nú er sýslumaður þar eigi búsettur nje þar í nánd og kemur þá í hans stað umboðsmaður hans, sá er amtmaður hefur skipað samkvæmt o. br. 28. des. 1836, 9. gr.

24. gr.

Þá er menn eru lögskráðir til skiprúms eða úr skiprúmi, skal skipstjóri sýna skráningarstjóra viðskiptabækur skipverja og önnur skilríki.

25. gr.

Þá er menn eru lögskráðir til skiprúms, skal skipstjóri jafnframt leggja fram 2 samhljóða skrár yfir skipshöfnina (skipshafnarskrár) samdar með fyrirskipuðu sniði. Öðru eintaki skrárinnar heldur skráningarstjóri, en á hitt ritar hann vottorð sitt og skilar skipstjóra því aptur. Nú hefur skipstjóri áður á því almanaksári látið hjerlendan skráningarstjóra lögskrá skipshöfn sína til skiprúms, en þarf nú að láta lögskrá einn mann eða fleiri til skiprúms, en þó eigi skipshöfn alla og er þá rjett, að hann leggi fram skipshafnarskrá þá, er hann hefur þangað til notað, en þá skulu á hana skráðir þeir menn, er hann bætir nýjum við, eða og þeir eru ritaðir á aukaskrá og skal hennar þá getið á hinni eldri skrá. Hvenær sem maður er lögskráður úr skiprúmi skal sýna skráningarstjóra skipshafnarskrána.

Þá er skipstjóri beiðist þess, er skráningarstjóri skyldur að útvega skipshafnarskrár eða aukaskrár og rita allt á þær, það er með þarf, og eins að rita nýráðna menn á eldri skrána, allt gegn ákveðnu gjaldi.

26. gr.

Nú hefur skipstjóri ráðið nýja menn á skip, og skulu þeir þá sjálfir ganga fyrir skráningarstjóra, þá er þeir eru lögskráðir til skiprúms, Endrarnær er venjulega ekki þörf á því, að skipshöfn sje látin ganga fyrir skráningarstjóra, þá er menn eru til skiprúms skráðir; þó er skipstjóri skyldur að hlýða fyrirmælum skráningarstjóra, ef hann eptir atvikum krefst þess, að einn eða fleiri af skipverjum eða þeir allir sjeu látnir ganga fyrir sig.

27. gr.

Sjerhver skipstjóri á útlendu skipi, er ræður mann á skip eða sleppir manni úr skipsvist meðan skipið liggur í höfn hjer við land, skal að öllum jafnaði láta skráningarstjóra lögskrá menn sína til skiprúms eptir fyrirmælum 23.—26. gr. hjer að framan. Nú eru skipverjar þeir, er hann rjæði eða ljet úr vist fara, menn útlendir og getur hann þá, ef hann kys það heldur, látið verzlunar-ræðismann þjóðar sinnar, ef til er á þeim stað, rita breytingu þá, sem á er orðin, á skipshafnarskrána, og sýni síðan skráningarstjóra hana eða eptirrit af henni staðfest af ræðismanni. Skráningarstjóri ritar síðan á skrána eða eptirritið og skilar henni síðan aptur til skipstjóra. Ei má valdsmaður afgreiða skipið fyr en þessu er fullnægt.

28. gr.

Þá er skráningarstjóri skal lögskrá menn til skiprúms eða úr skiprúmi, skal hann rannsaka, hvort skipshafnarskrárnar eru rjettar og hvort skipstjóri hafi í nokkru brotið fyrirmæli þessa lagabálks. Við lögskráningu til skiprúms skal hann jafnframt rannsaka, Nr. 13. Farmannalög 22. marz.

§ 23.

Saa vel Paa- som Afmonstringerne skulle finde Sted for Mønstringsbestyreren i den Jurisdiktion, hvori Skibet er beliggende paa den Tid, Mønstringen foregaar, eller, naar vedkommende Sysselmand ikke er bosat paa Stedet eller i Nærheden, da for den for ham i Henhold til Plakat 28de December 1836 § 9 af Amtet autoriserede Fuldmægtig.

§ 24.

Ved Mønstringen skal Skibsføreren forevise Mønstringsbestyreren Mandstabs Afregningsbøger og øvrige Bevisligheder.

§ 25.

Ved Udmønstringen skal Skibsføreren derhos fremlægge tvende ligelydende Lister over Skibets Besætning (Skibsbemandingslister), affattede efter det foreskrevne Skema, af hvilke Lister det ene Exemplar forbliver hos Mønstringsbestyreren, medens det andet, efter at være paategnet af Mønstringsbestyreren, tilbageleveres Skibsføreren; dog skal den Skibsfører, der foretager Udmønstring i Anledning af Forandring af Skibsmandskabet, naar han ikke har antaget en hel ny Besætning, men kun en eller flere Mand, og han derhos engang tidligere i samme Kalenderaar har udmønstret sit Mandskab for en Mønstringsbestyrer her i Landet, være berettiget til at fremlægge den hidtil benyttede Skibsbemandingsliste, naar der enten gives denne Paategning om den stedfundne Antagelse af nyt Mandskab, eller dette opføres paa en Tillægsliste, om hvis Udfærdigelse der da maa gives den ældre Liste Paategning. Hver Gang Afmonstring finder Sted, bliver Skibsbemandingslisten at forevise Mønstringsbestyreren.

Derksom Skibsføreren forlanger det, skal Mønstringsbestyreren anstaffe og udfylde Bemandingslisterne og Tillægslisterne samt føre nyantaget Mandskab paa den ældre Liste, alt mod den anordnede Betaling.

§ 26.

Har Skibsføreren antaget nyt Mandskab, skal dette ved Udmønstringen personlig fremstilles for Mønstringsbestyreren. Ellers er en personlig Fremstilling af Skibsmandskabet ved Mønstringen i Reglen ikke nødvendig; dog skal Skibsføreren, hvis Mønstringsbestyreren efter Omstændighederne maatte forlange hele Skibsbefættningen eller enkelte Mænd af samme fremstillede for sig, være pligtig at efterkomme hans Paalæg i saa Henseende.

§ 27.

Enhver Fører af fremmed Skib, der under Skibets Ophold i en islandsk Havn antager eller affædiger Mandskab, skal i Reglen mønstre sit Mandskab for Mønstringsbestyreren efter Forfristerne i §§ 23—26; dog kan han, hvis han foretrækker det, og det antagne eller affædige Mandskab ikke er islandsk, lade sin Bemandingsliste give Paategning af sin Nations Konsul, saafremt en saadan findes der paa Stedet, om den stedfundne Forandring af Skibsmandskabet og derefter forevise Listen eller en af Konsulen bekræftet Gjenpart for Mønstringsbestyreren. Bemandingslisten eller den af Konsulen bekræftede Gjenpart paategnes dernæst af Mønstringsbestyreren, hvorefter den tilbageleveres Skibsføreren. Forinden disse Regler ere iagttagne, maa Skibet ikke udklareres.

§ 28.

Mønstringsbestyreren skal ved Mønstringerne undersøge Bemandingslisternes Rigtighed, og om der af Skibsføreren er begaaet nogen Overtrædelse af nærværende Affnits Bestemmelser, samt ved Udmønstring tillige, om der er Noget til Hinder for, at det paa

Nr. 13. hvort nokkuð sje því til fyrirstöðu, að menn þeir, er á skránni standa, megi í förum
22.
marz. vera með skipinu og reynist svo, skal hann neita að lögskrá þá til skiprúms.

Fyrir lögskráningarnar og rannsókn og áritun skipshafnarskráanna greiðist engin borgun.

29. gr.

Nánari fyrirmæli um það, hvernig skráningarstjórar skuli framkvæma störf þau, er lögbálgur þessi leggur þeim á herðar, skulu gefin í leiðarvísi, er landshöfðingi semur.

30. gr.

Nú lætur skipstjóri fyrirfarast að láta skráningarstjóra lögskrá menn sína til skiprúms eða úr skiprúmi, þá er honum er skylt eptir lögum þessum að láta gjöra það, eða hann fær skráningarstjóra ranghermda skipshafnarskrá, eða gefur honum rangar skýrslur við samningu skrána eða áritun á þær, eða hann tekur aðra menn á skip sitt en þá, er á skránum standa eða breytir þeim eptir að skráning er fram farin, og skal hann þá sæta sektum eða fangelsi.

31. gr.

Mál, sem rísa af brotum gegn ákvæðum þessa lagabálks, skal með fara sem almenn lögreglumál. Sektir renni í landssjóð.

IV.

Skipsaga-bálgur.

1. kap. Um stjórn og aga á íslenskum skipum.

32. gr.

Skipverjar skulu sýna skipstjóra og öðrum yfirmönnum tilhlýðilega virðingu, hlýða með athygli á boð þeirra, og láta í ljósi með skýru svari, að þeir hafi skilið þau. Þeir skulu vinna að öllu því, sem þeim er boðið, í þarfir skips og farms, hvort heldur í landi eða á skipsfjölg, hvort heldur tjón hefur að höndum borið eður endrarnær, og yfir höfuð skulu þeir tafarlaust hlýða hverju því, er skipstjóri býður þeim í þjónustu skipsins eður til viðhalds reglu á skipinu.

Sömu hlýðni eru þeir skyldir að sýna bæði þeim, sem að öllu leyti gengur í skipstjóra stað í fjærveru hans eður sjúkdómi, svo og hverjum þeim, sem á hendur er falið sjerstakt umboð eða forstaða sjerstakra verka, allt innan takmarka þess valds, sem slíkum manni kann að vera í hendur fengið.

Sömu skyldu hefur sjerhver óæðri yfirmaður gagnvart þeim, sem yfir hann eru boðnir og sjerstaklega gagnvart skipstjóra sjálfum.

33. gr.

Hins vegar á skipstjóri og aðrir yfirmenn að fara sómasamlega með þá, sem þeir eru yfir boðnir og annast velvegun þeirra eptir megni. Sjer í lagi má eigi beita við þá líkamlegum refsingum; (sbr. þó 34. gr.).

34. gr.

Nú neitar einhver af skipverjum að hlýða því, sem fyrir hann er lagt, eður sýnir

Listerne opførte Mandskab gaar i Fart med Skibet, og i saa Tilfælde nægte dets Ud- Nr. 13.
22de
Marts.
mønstring.

For Mønstringerne og Skibsbemandingslisternes Underjøgelse og Paategning erlægges ingen Betaling.

§ 29.

De nærmere Regler for Udførelsen af Mønstringsbestyrernes Forretninger ved de i nærværende Afsnit omhandlede Mønstringer fastsættes ved en af Landshøvdingen udfærdiget Vejledning.

§ 30.

Undlader en Skibsfører i de Tilfælde, i hvilke han efter denne Lov er pligtig dertil, at lade sit Skibsmandskab mønstre for Mønstringsbestyreren, leverer han denne urigtig affattede Bemandingslister, eller meddeler han urigtige Oplysninger til Brug ved Affattelsen af disse Lister eller ved Meddelelsen af Paategninger paa dem, medtager han Mandskab, der ikke er opført paa Listerne, eller gjør han Forandringer i disse efter Mønstringen, straffes han med Bøder eller Fængsel.

§ 31.

Sager angaaende Overtrædelser af de i nærværende Afsnit indeholdte Bestemmelser behandles som offentlige Politifager. De idømte Bøder tilfalde Landskassen.

Fjerde Afsnit.

Om Disciplin i Skibe.

Kap. I. Om Disciplin i islandske Skibe.

§ 32.

Mandskabet skal vise Skipperen og øvrige Foresatte sømmelig Verbødighed, modtage deres Befalinger med Opmærksomhed og ved tydelige Svar tilkjendegive, at Befalingerne ere forstaaede. Det skal udføre Alt, hvad der paahydes for Skib og Ladning — iland og ombord, i Havaritilfælde og udenfor samme — og overhovedet ubøjeelig adlyde, hvad der af Skipperen befales med Hensyn til Skibets Tjeneste og Ordenens Opretholdelse ombord.

Samme Lydighed skyldes ikke blot den, som i Skipperens Fraværelse eller Sygdom i Et og Alt indtræder i dennes Sted, men ogsaa den, hvem et særligt Hverv eller en særskilt Kommando er overdraget, alt indenfor Grændserne af den ham tillagte Myndighed.

Denne Pligt paahviler ogsaa de underordnede Befalingsmænd i deres Forhold til de dem Overordnede og navnlig til selve Skipperen.

§ 33.

Paa den anden Side skal Skipperen og øvrige Befalende behandle de dem Underordnede paa en sømmelig Maade og efter Evne sørge for deres Vel. Navnlig maa legemlig Knejselse ikke anvendes; jevnfør dog § 34.

§ 34.

Naar Nogen af Mandskabet nægter at efterkomme en Befaling eller viser Gjen-

Nr. 13. þrjózku eður mótþróa yfirboðurum sínum, og hefur þá skipstjóri eður sá, er í forföllum hans eður fjærveru gengur í hans stað, rjett til að beita valdi og þvingun til að þröngva honum til hlýðni.

22.
marz.

Ef í nauðir rekur og einkum ef skip er í háska statt, eður skipverjar gjöra samblástur eður sýna mótþróa með ofbeldi, þá er jafnvel leyfilegt að taka til sjerhverra þeirra úrræða, er nauðsyn kann til að bera, til að koma á reglu eður hlýðni og er sjerhver af skipverjum skyldur til, þegar þannig er ástatt, að veita lið þeim, sem stjórni hefur á hendi, jafnvel án þess á hann sje skorað.

Bíði þeir tjón við þetta, sem mótþróann sýndu, skulu þeir þó engan kost eiga á að koma ábyrgð fram fyrir það, nema það sannist, að vald eða þvingunarúrræði, er beitt hefur verið, hafi harðari verið eður frekari, en atvik gátu rjettlætt.

35. gr.

Nú er maður lögskráður til skiprúms og neitar hann að ganga á skip, eður kemur eigi til skips í ákveðna tíð eður gengur af skipi í leyfisleysi, og getur skipstjóri þá á sína ábyrgð látið þröngva honum með lögreglu valdi til að uppfylla skuldbindingu sína.

Nú gjörir einhver skipverja sig sekan í slíku framferði, þá er skipið liggur í höfn utan ríkis og skal þá danskur verzlunar-ræðismaður, ef hann er þar nokkur til, skyldur að veita skipstjóra liðveizlu sína, til þess að fá tilstyrk yfirvaldsins þar, til að þröngva til hlýðni hinum brotlega manni.

2. kap.. Um yfirsjónir farmanna.

36. gr.

Fyrir yfirsjónir þær, er farmanni kunna á að verða, hefur skipstjóri vald til að veita þeim refsingar, er hjer skulu taldar, en gæti þess jafnframt, sem fyrir er mælt í 37. gr.:

- 1) Fyrir ósæmilegt framferði gegn skipstjóra eður öðrum yfirmönnum, missir fjöggra daga kaups; slíkt hið sama fyrir óhlýðni, nema þeim, sem brotlegur varð, hafi þegar í stað verið til hlýðni þröngvað samkvæmt fyrirmælum 34. greinar.
- 2) Nú kemur farmaður eigi til skips í ákveðna tíð, þá er hann hefur fengið landgönguleyfi, en kemur þó samdægurs, verði útlægur tveggja daga kaupi, en fjórðungi mánaðarkaups ef síðar kemur. Nú gengur farmaður í land í óleyfi, en kemur þó samdægurs aptur, varðar það fjöggra daga kaupi, en hálf mánaðar ef síðar kemur.
- 3) Nú er maður í land sendur með bát og yfirgefur hann í óleyfi, varðar fjöggra daga kaupi.
- 4) Ef farmaður flytur fatnað sinn allan eður nokkuð til muna af honum af skipi í óleyfi, varðar fjórðungi mánaðarkaups.
- 5) Nú er maður við stýri settur eður á vörð til útsjónar, og gengur hann frá í óleyfi eður hann finnst þar sofandi eða ölvaður, fyrirgjörir hálfmánaðar kaupi.
- 6) Vanræki maður varðstöðu sína, eður annað verk, sem honum er á herðar lagt eður hann finnst sofandi við hana eða ölvaður, varðar fjöggra daga kaupmissi.
- 7) Flytji maður í óleyfi brennivín á skip eður annan áfengan drykk, missir fjórðung mánaðarkaups, og fyrirgjörir ölföngunum.
- 8) Hálf mánaðar kaupmissi varðar að fara ógætilega með eld eður ljós.

stridighed eller Opsyetsighed mod de Befalende, er Skipperen eller den, der i hans Forsald Nr. 13. eller Graværelse træder i hans Sted, berettiget til at anvende Magt og Tvang for at ^{22de} _{Marts.} skaffe sig Lydighed.

I Nødstilfælde, navnlig naar Skibet er stedt i Fare, eller der viser sig Mytteri eller voldsom Opsyetsighed blandt Mandskabet, er det endog tilladt at anvende ethvert til Ordens og Lydigheds Tilvejebringelse nødvendigt Middel, og er Enhver af Skibsfolkene forpligtet til, endog uden Opfordring, at yde den, som fører Kommandoen, Bistand ved saadan Lejlighed.

For den Skade, som de Gjenstridige derved maatte lide, skal intet Ansvar kunne gjøres gjældende, forsaavidt det befindes, at den anvendte Magt, Tvang eller andre Midler ikke have været haardere eller af anden Beskaffenhed, end Omstændighederne retfærdiggjorde.

§ 35.

Skibsfolk, som, efterat være paamonstrede, nægte at gaae ombord, undlade at indfinde sig til bestemt Tid, eller uden Tilladelse forlade Skibet, kunne paa Skipperens Forlangende og paa hans Ansvar ved Politiovrighedens Hjælp tvinges til at opfylde deres Forpligtelse.

Gjør Nogen af Skibsfolkene sig skyldig i saadant Forhold, naar Skibet er i en fremmed Havn, skal den danske Konsul, om en saadan der maatte findes, være Skipperen behjælpelig til, at den Paagjældende ved Ovrighedens Bistand der paa Stedet tvinges til Lydighed.

Kap. 2. Om Søfolks Forseelser.

§ 36.

For de af Mandskabet begaaede Forseelser skal Skipperen være bemyndiget til, under Sagttagelse af den i § 37 forestrevne Fremgangsmaade, at paalægge følgende Straffe:

- 1) For usømmelig Opsyetsighed mod Skipperen eller andre Foresatte 4 Dages Hyre og det samme for Ulydighed, forsaavidt Ulydighed ikke ved Anvendelse af § 34 strax er fremtvungen.
- 2) For den, som efter erholdt Vandlov ikke vender tilbage i rette Tid, 2 Dages Hyre, hvis han kommer ombord samme Dag, $\frac{1}{4}$ Maanedes Hyre, hvis han kommer senere. For den, som selv tager sig Vandlov, 4 Dages Hyre, hvis han vender tilbage samme Dag, og $\frac{1}{2}$ Maanedes Hyre, hvis han først indfinder sig senere.
- 3) For den, som uden Tilladelse forlader det Fartøj, hvormed han er sendt iland, 4 Dages Hyre.
- 4) For den, som uden Tilladelse tøver alt sit Tøj eller nogen væsentlig Del af samme fraborde, $\frac{1}{4}$ Maanedes Hyre.
- 5) For den, som forlader sin Post ved Roret eller paa Udtig, eller som der findes sovende eller beruset, $\frac{1}{2}$ Maanedes Hyre.
- 6) For den, som forsømmer sin Vagt eller anden ham paalagt Tjeneste, eller som paa samme findes sovende eller beruset, 4 Dages Hyre.
- 7) For den, som hemmelig skaffer Brændevin eller anden berusende Drik ombord, $\frac{1}{4}$ Maanedes Hyre, hvorhos de anskaffede Drikkevarer forbrødes.
- 8) For den, som gjør sig skyldig i uforsvarlig Omgang med Ild og Lys, $\frac{1}{2}$ Maanedes Hyre.

- Nr. 13. 9) Að hafa eldspýtur undir þilfari, eður ljós kveykt eða lampa í hásetabyrgi eptir þann
22.
marz. tíma, er skipstjóri hefur tiltekið, varðar tveggja daga kaupmissi.
- 10) Fjögra daga kaupmissi varðar það, að vekja illindi eður annan ófrið á skipi úti eður við vinnu í skipsins þjónustu.
- 11) Eins dags kaupmissi varðar að leyfa ókunnum mönnum að koma á skip í leyfisleysi; en þriggja daga kaupmissi að leynd ókunnum manni á skipi úti.

Verði stýrimanni einhver af þessum yfirsjónum á, má þyngja sektirnar allt að helmingi, en allt að feröldu, ef brot er ítrekað. Þyngja má og sektirnar á öðrum skipverjum allt að helmingi, ef brot er ítrekað.

Eigi mega sektir farmanns, sem teknar eru af kaupi hans og dregnar frá því, þá er reikningur er upp gjörður, nema samtals meiru en hálfu því kaupi, er hann hefur fyrir unnið á ferðinni.

Nú hefur kaupsamningur hljóðað um ákveðna upphæð fyrir alla ferðina, eður um hlut af aflanum eður kaup hefur verið ákveðið eptir aflahæð (afla-verðlaun) og skulu þá sektir miðaðar við mánaðarkaup það, er tíðkanlegt var, þar sem farmaður rjedið á skip um það leyti, er hann rjedið.

Nú er brot farmanns þess eðlis, að hann ætti opinberri málssókn fyrir að sæta að almennum lögum, og fellur hún eigi niður að heldur, þótt skipstjóri hafi beitt hegningarvaldi sínu.

37. gr.

Nú vill skipstjóri beita hegningarvaldi sínu samkvæmt 36. gr. og á hann þá í viðurvist skipshafnar, eður sje hún fjölmenn, þá í viðurvist að minnsta kosti tveggja hinna helztu manna á skipinu að leiða stillilega þeim, sem brotið hefur, ávirðing hans honum fyrir sjónir og refsing þá, er hann ætlar að láta hann sæta og því næst veita áheyrn, því er hinn kann fram að bera til varnar sjer eður málsbóta. Þetta skal þó venjulega ekki gjört fyr en 12 stundum eptir að yfirsjónin var drygd. Nú þykir skipstjóra vörn hans ónóg, eður hann hefur ekkert fyrir sig að bera, og á hann þá þegar, meðan vottarnir og hinn seki maður eru enn viðstaddir, að lesa upp skýrt þessa 37. gr. þessa laga bálks og skrifa í leidarbókina (ef nokkur er á skipinu, en ella í aðra bók, er rjettur dómari hefur til þess löggilt) skýrslu um yfirsjónina og hegningu þá, er hann leggur á hinn seka mann, og skal þess jafnframt getið, hvort hann hafi kannast við yfirsjónina og hvað hann hafi framfært til varnar sjer. Skýrslu þessa skal hann þvinæst skýrt upplesa og bæði skipstjóri og sá, er dæmdur var, rita nöfn sín undir, og síðan vottarnir, sem staðfesta það með undirskript sinni, að þeir hafi viðstaddir verið alla þessa gjörð og að allt það sje rjett bókað, er fram fór. Nú vill sá, er fyrir sektum varð, eigi undirskrifa, og skulu þá vottarnir taka það skýlaust fram, að hann hafi undan því færzt, þótt á hann hafi verið skorað.

Nú þykir skipstjóra fyrir sjerstakar orsakar eigi ráðlegt að láta frest þann líða, er áður var tiltekinn, og skal þá frá þeim orsökum skýrt í bókinni.

38. gr.

Nú vill skipstjóri eigi neyta hegningarvalds þess, er lög þessi veita honum eður og hann hefur þegar beitt þeirri hegning allri, er 36. gr. heimilar honum frekast, og er honum þá heimilt, þá hann er heim kominn úr ferð sinni að draga þann, er misgjörði, fyrir lög og dóm fyrir athæfi hans, og sætir hann þá sektum allt að 100 krónum ef sekur reynist, enda sje athæfi hans eigi þess eðlis, að þyngri hegning liggi við að almennum lögum.

- 9) For den, som har Stryggestikker under Dækket eller Lys eller Lampe tændt i Lulaset efter det af Skipperen bestemte Klokkeslet, 2 Dages Hyre. Nr. 13
22de
Marts.
- 10) For den, som ypper Klammeri eller anden Ufred ombord eller i Skibets Tjeneste, 4 Dages Hyre.
- 11) For den, som uden Tilladelse lader fremmede Personer komme ombord, 1 Dags Hyre. Skulder han nogen fremmed Person ombord i Skibet, 3 Dages Hyre.

Alle fornævnte Bøder kunne for Styrmand skærpes indtil det Dobbelte, i Gjentagelsestilfælde endog til det Firedobbelte. Ogsaa kunne for det øvrige Mandskab Bøderne i Gjentagelsestilfælde forhøjes til det Dobbelte.

Samtlige indeholdte og ved Afregning til Afdrag førte Bøder for Mandskabet maa ikke for nogen af dem overstige Halvdelen af hans paa Rejsen fortjente Hyre.

Har Hyre været betinget med en vis Sum for hele Rejsen eller med en vis Andel i Fiskefangsten eller efter et vist Forhold til denne (Fiskepræmie), beregnes Bøderne efter den Maanedshyre, der ved Forhyringskontraktens Indgaaelse var sædvanlig paa Forhyringsstedet.

Forfaavidt det udbviste Forhold efter den almindelige Lovgivning egner sig til at forfølges af det Offentlige, staar saadan Forfølgning aaben, uanset om Skipperen har benyttet sin Straffemyndighed eller ikke.

§ 37.

Bil Skipperen gjøre Brug af den ham i § 36 hjemlede Straffemyndighed, har han i Overværelse af det øvrige Skibsmandskab eller, hvis dette udgjør flere Personer, af i det Mindste 2 af de bedste Mænd i Skibet med Rolighed at foreholde Vedkommende den af ham begaaede Forseelse og den Straf, som derfor agtes ham paalagt, samt at paahøre, hvad han derefter maatte anføre til Forsvar eller Undskyldning. Dette bør dog i Reglen ikke ske, før der er forløbet 12 Timer, efterat Forseelsen er begaaet. Finder Skipperen den Paagjældendes Forsvar utilstrækkeligt, eller har denne Intet at anføre, paaligger det Skipperen strax, medens Vidnerne og den Skyldige endnu er tilstede, efterat nærværende § 37 tydelig er oplæst, at tilføre Logbogen (eller, hvis en saadan ikke findes, en anden af vedkommende Dommer dertil autoriseret Bog) Beretning om den begaaede Forseelse og om den Straf, han paalægger Vedkommende, hvorhos det skal anføres, om han har erkjendt sig skyldig, eller hvad han har anført til sit Forsvar. Hvad der saaledes bliver tilført, skal dernæst tydelig oplæses og underskrives af Skipperen saavel som af den Paagjældende og tilsidst af Vidnerne, som ved deres Underskrift bekræfter, at de have været tilstede ved den hele Forhandling, og at det Påsærede rigtigheden er tilført. Bil den, hvem Straf er bleven paalagt, ikke underskrive, have Vidnerne udtrykkelig at bemærke, at han forgjæves dertil er opfordret.

Skulde Skipperen af særdeles Grunde antage, at det er rigtigt ikke at lade ovennævnte Tidssfrist hengaa, da skal Grunden dertil bemærkes i Bogen.

§ 38.

Bil Skipperen ikke gjøre Brug af den ham i denne Lov hjemlede Straffemyndighed, eller har han allerede benyttet samme indtil den i § 36 opstillede Grænsje, staar det ham frit for efter Hjemkomsten at gjøre den Paagjældendes Forhold til Gjenstand for Paatale ved Domstolene, og den Paagjældende bliver da, saafremt han findes skyldig, at anse med Bøder indtil 100 Kr., forsaavidt hans Forhold ikke efter sin øvrige Beskaffenhed ifølge den almindelige Lovgivning maatte medføre et større Strafsansvar.

Nr. 13.
22
marz.

39. gr.

Nú vill farmaður bera sig upp undan hegning þeirri, er skipstjóri hefur á hann lagt, og skal hann þá kæra mál sitt fyrir rjetti, áður en 3 sólir eru af lopti frá því, er hann kom með skipinu á einhverja þá höfn hjerlenda, þar sem afferma skal, og má skipstjóri eigi neita honum um landgöngu-leyfi svo sem þörf er á í þessu skyni. Nú reynist svo fyrir rjetti, að eigi hefur gætt verið fyrir mæla 37. gr. eður að refsing sú, er skipstjóri hefur álagt, fer fram yfir takmörk þau, er 36. gr. heimilar fyrir brotið, og skal þá úr gildi fella úrskurð skipstjóra, hvort sem kærandi hefur bent á þessa ágalla eður ekki; en heimilt er þá skipstjóra að koma ábyrgð fram á hendur kæranda fyrir brot hans, svo sem fyrir er mælt í 38. gr.; en reynist svo að fullnægt hafi verið ákvæðum 37. gr. og að eigi hafi beitt verið meiri refsing, en heimilað er í 36. gr., þá skal skipstjóri sýkn og úrskurður hans standa, nema kærandi sanni eður færi líkindi til þess, að eigi hafi næg ástæða verið til hegningu að beita, því að þá skal úrskurðinn úr gildi fella.

Nú fer sá, er sektaður hefur verið, af skipi áður en skipið hefur affermt hjer á landi, og skal þá hinn danski verzlunar-ræðismaður, ef nokkur slíkur er til á þeirri höfn, skera úr því til bráðabirgða, hvort fylgt hafi verið fyrir mælum 37. gr., og hvort refsing sú, er skipstjóri hefur ákveðið, fari út yfir takmörk þau, er valdi hans eru sett í 36. gr. Nú þykir ræðismani refsingin rjett á lögð af skipstjóra og skal þá farið eptir úrskurði skipstjóra, þá er reikningar eru uppgjörðir; svo skal og með fara ef enginn verzlunar-ræðismaður er til á þeim stað, þar sem maðurinn fer af skipi; en rjett á þó farmaður á engu að síður að lögsækja skipstjóra við dómstóla hjer á landi, til ónýtingar úrskurði hans og endurgreiðslu því, er inni var haldið af kaupinu. Sje það í danskri höfn, að farmaður fer af skipi, skal skipskráningarstjóri sama hlutverk hafa í þessu efni sem verzlunar-ræðismaður við utanríkishöfn. — Nú fellir verzlunar-ræðismaður eða skipskráningarstjóri úrskurð skipstjóra fyrst um sinn úr gildi og skal þá reikninginn uppgjóra eptir því, en rjett á þá skipstjóri á, þá er hann kemur hingað heim til lands, að skjóta því undir úrskurð rjetts dómstóls, hver fullnaðarútslit þess máls skulu vera, og skal þá með það mál fara eins og segir í upphafi þessarar greinar.

40. gr.

Með mál þau, er um ræðir í 38. og 39. gr., skal fara eptir þeim ákvæðum, er gilda um einka-lögreglumál, nema mál sje svo vaxið, að opinberri málssókn eigi að sæta eptir almennum lögum; því þá skal eptir þeim reglum farið, sem um þau mál gilda.

41. gr.

Allar sektir eptir 36. gr., svo og eptir 43. gr. og 72. gr. hjer á eptir, skulu eptir ákvæðum landshöfðingja falla til einhverrar stofnunar, som gjörð er til hagsmuna farmönnnm eður í þarfir siglinga. Þá er reikningar eru uppgjörðir, skal skipskráningarstjóri (utanríkis — ræðismaður) halda eptir sektum eptir 36. gr. af kaupi farmanns, en þó skal fyrst fullnægt kröfum skipstjóra, þeim er af ferðinni eru tilkomnar. Ejed skulu þeir því næst senda til sjóðs þess, er það á í að renna.

42. gr.

Nú verður sú raun á, að skipstjóri, eður sá, er í hans stað gekk, hefur misbeitt valdi því, er honum er heimilað í 34. og 36. gr., t. d. með því, að beita óþarfa hörku,

§ 39.

Vil den Undergivne klage over den ham af Skipperen paalagte Straf, har han, saasnart han med Skibet ankommer til en Plads i Island, hvor der skal løsses, inden 3 Dage efter Ankomsten at anbringe sin Klage for Retten, hvortil Skipperen ikke maa nægte ham den fornødne Landlov. Findes det da under den derefter indledede Sag, at Forskrifterne i § 37 ikke ere iagttagne, eller at den af Skipperen paalagte Straf er større end den, som § 36 hjemler for Forseelsen, bliver Skipperens Kjendelse at ophæve, selv om Mangelen ikke skulde være paaberaabt af Klageren; men det staar i saa Fald Skipperen aabent at drage Klageren til Ansvar for den paagjældende Forseelse efter Reglen i § 38. Befindes det derimod, at § 37 er efterkommet, og at Grændsen for Skipperens Straffemyndighed ifølge § 36 ikke er overskredet, bliver Skipperen at frifinde, og hans Kjendelse at opretholde, saafremt det ikke af Klageren bevises eller gjøres sandsynligt, at der ikke har været tilstrækkelig Grund til at anvende Straf, thi i saa Tilfælde bliver Kjendelsen at ophæve.

Men afgaar Vedkommende fra Skibet, førend dette har løst her i Landet, tilkommer det den danske Konsul, hvis nogen saadan maatte findes i den paagjældende Havn, foreløbig at afgjøre Spørgsmaalet, om § 37 er efterkommet, og om den af Skipperen paalagte Straf gaar udenfor Grændserne af den ham i § 36 tillagte Myndighed. Finder Konsulen, at Straffen med Rette er bleven paalagt af Skipperen, eller ster Afgangen paa et Sted, hvor ingen dansk Konsul er tilstede, lægges Skipperens Kjendelse til Grund ved Afregningen, men den Afgaaende bliver desuagtet berettiget til ved Domstolene her i Landet at søge Skipperen til Kjendelsens Ophævelse og Tilbagebetaling af den indeholdte Gyre. Ster Afgangen i en dansk Havn, bliver den i udenrigst Havn til Konsulens henlagte Virksomhed at udføre af vedkommende Mønstringsbestyrer. Bliver Skipperens Kjendelse af vedkommende Konsul eller Mønstringsbestyrer foreløbig ophævet, ster Afregningen i Henhold hertil, men Skipperen er i saa Fald berettiget til ved Hjemkomsten her til Landet at indbringe Spørgsmaalet om, hvorledes denne Sag endelig skal afgjøres, for vedkommende Domstol, og bliver Sagen da at afgjøre efter de i denne Paragrafs 1ste Stykke givne Regler.

§ 40.

De i §§ 38 og 39 ommeldte Sager blive at behandle efter Reglerne om private Politisager, saafremt det paalagte Forhold ikke er af den Bestaafenhed, at det efter den almindelige Lovgivning er Gjenstand for det Offentliges Forfølgning, i hvilket Tilfælde de i saa Henseende gjældende Regler komme til Anvendelse.

§ 41.

Samtlige Bøder efter § 36 saavel som efter §§ 43 og 72 tilfalde en eller anden i Sofartens eller de Sofarendes Interesse indstiftet Indretning, efter Landshøvdingens Bestemmelse. Bøderne efter § 36 indeholdes ved Afregningen af Mønstringsbestyreren — i Ublandet af Konsulens —, dog først efterat Skipperens fra Rejsen hidrørende Krav er fyldestgjort, og indsendes af dem til den vedkommende Kasse.

§ 42.

Befindes en Skipper eller Rogen, der er traadt i hans Sted, at have misbrugt den ham ved §§ 34 og 36 betroede Myndighed, saafom ved unødvendig Haardhed imod

Nr. 13. ákveða hegning án þess að gæta fyriræla 37. gr., eður án þess að hafa kynnt sjer
 22.
 marz. yfirsjónina nægilega, eður jafnvel að hann hefur vísvitandi einhverjum rangt til gjört og
 skal honum þá refsað með sektum eður fangelsi, nema þyngri hegning liggi við eptir
 öðrum lögum.

3. kap. Um glæpi farmanna.

43. gr.

Fyrir að strjúka af skipi, skal farmanni venjulega refsað með einföldu fangelsi eigi skemur en 14 daga og eigi lengur en 3 mánuði. Nú snýr strokumaður aptur til skips ótilknúður áður en skipið leggur út þaðan, er hann strauk, og má þá færa hegninguna niður í sektir, eigi lægri en 20 kr. og eigi hærri en 100 kr.

44. gr.

Nú strjúka fleiri menn saman af skipi eða eptir undirlögðu samráði, og skal þá eptir atvikum beita einföldu fangelsi í lengri tíma en í 43. gr. segir, eða þá fangelsi við vatn og brauð. Nú leiðir sýnilega hættu eða tjón fyrir skipið af strokinu, hvort heldur það eru heilar eða hálfar skipshafnir, sem strjúka, eða einstakur maður að eins, og getur þá hegningin orðið allt að þyngsta vatns og brauðs fangelsi, eða eins árs betrunarhúsvinnu.

45. gr.

Nú er maður eigi til skips kominn, er það leggur af stað, eða hann er frá skipi meira en tvo sólarhringa í öleyfi, eða fram yfir þann tíma, er honum var leyft, skoðist hann þá sem strokumaður og sæti hegning eptir því, nema hann sýni fram á þau atvik, er gjöri það sennilegt, að hann hafi ekki ætlað að svíkjast úr þjónustu sinni.

46. gr.

Nú strýkur maður með kaup sitt, það er hann hefur eigi fyrir unnið, og skal honum hegnt sem fyrir svik, hvort sem hann var áður í vist kominn á skip eða ekki, nema málavextir gjöri það sennilegt, að hann hafi ekki ætlað að draga undir sig kaup það, er honum var fyrirfram greitt, en hann hafði enn eigi fyrir unnið.

47. gr.

Auk þess sem strokumanni er hegnt svo sem áður segir, fyrirgjörir hann og kaupir því, er hann kann inni að eiga og fjármunum sínum öllum, þeim er hann skilur eptir á skipi og eignast það útgjörðarmenn skipsins. Nægi þetta ekki til að bæta þeim tjón það, er þeir hafa af strokinu beðið, er strokumaður ennfremur skyldur að bæta þeim að fullu það, er ávantar.

Nú er skip í höfn utan ríkis og þykir skipstjóra grunsamt um, að einn eða fleiri af skipshöfninni muni ætla sjer að strjúka, og er honum þá heimilt að taka fatnað skipverja í sínar vörzlur sjerstaklega til þess að afstýra strokinu.

Mandskabet, ved at have paalagt Straf, uden at have iagttaget de i § 37 givne For-^{Nr. 13.}
 skrifter eller uden tilstrækkelig Kundskab om begaaet Forseelse, eller endog ved med ^{22de}
 Bevidsthed at have tilføjet Nogen Uret, bliver han herfor at straffe med Bøder eller ^{Marts.}
 Fængsel, forsaavidt Gjerningen ikke efter andre Bestemmelser maatte medføre højere
 Straf.

Kap. 3. Om Søfolks Forbrydelser.

§ 43.

Rømning anses i Umindelighed med Straf af simpelt Fængsel ikke under
 14 Dage og ikke over 3 Maanedes. Dog kan Straffen nedsættes til Bøder ikke under
 20 og ikke over 100 Kr., naar den Bortrømte frivillig er vendt tilbage inden Skibets
 Afgang fra det Sted, hvor Rømningen skete.

§ 44.

Rømme flere af Mandskabet i Forening eller efter foregaaende Aftale, bliver efter
 Omstændighederne længere Tids Fængsel end det i § 43 foreskrevne eller Fængsel paa
 Band og Brød at anvende. Naar Rømningen kjendelig udsætter Skibet for Fare eller
 Tab, kan Straffen, hvad enten det er hele eller halve Besætninger, der rømme, eller
 det kun er en enkelt Mand, stige til den højeste Grad af Fængsel paa Band og Brød
 eller til Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

§ 45.

Den, som er fraværende ved Skibets Afgang, eller som uden Tilladelse eller
 udover den ham givne Tilladelse udebliver i mere end 2 Gange 24 Timer, betragtes som
 Rømningsmand og straffes som saadan, medmindre han paaviser Omstændigheder, der
 gjøre det antageligt, at han ikke har villet unddrage sig sin Tjeneste.

§ 46.

Den, som rømmer med Hyre, som han endnu ikke har fortjent, straffes som for
 Bedrageri, hvad enten han iforvejen har tiltraadt sin Tjeneste i Skibet eller ikke, med-
 mindre Omstændighederne gjøre det antageligt, at han ikke har tilsigtet at tilegne sig
 den ham forudbetalte, af ham endnu ikke fortjente Hyre.

§ 47.

Foruden at straffes som foranført, forbryder Rømningsmanden sin tilgodehavende
 Hyre og samtlige sine ombord efterladte Gjendele til Røberiet. Bliver dette ikke derved
 skadesløst for det ved Rømningen forarsagede Tab, er Rømningsmanden pligtig end-
 videre at erstatte det Manglende.

Naar Skipperen mistanke om, at en eller flere af Mandskabet pønsje paa at
 rømme, er han til Forebyggelse heraf berettiget til, naar Skibet er i en udenrigst Havn
 at tage Skibsfolkernes Tøj under særlig Forvaring.

Nr. 13.
22.
marz.

48. gr.

Farmenn þeir, er af skipi strjúka með kaup það, er þeir eigi hafa fyrir unnið, skulu sakamáls-höfðun sæta. Ella láta valdsmenn eigi strokumál til sín taka í embættisnafni, nema skipstjóri eða útgjörðamaður beiðist þess; en þá skal með þau mál farið svo sem lögreglumál í embættisnafni rekin, þó svo, að ef til þess kemur að dæma strokumann í fangelsi við vatn og brauð eða í betrunarhús-vinnu, skal hann að spurðnr, hvort hann óski sjer sakverjanda skipaðan, og skal það gjört, ef hann æskir þess.

49. gr.

Nú gjörir skipshöfn eða nokkur hluti hennar uppreisn til þess að ná stjórn skipsins á vald sitt, eða til að þröngva skipstjóra til að breyta stefnu skips eða að öðru leyti gjöra nokkuð eða ógjört láta, að því er til ferðarinnar lýtur, og skal þá forgöngumönnunum refsað, ef ofbeldi hefur beitt verið við menn eða fjármuni, með hegningar-vinnu allt að 6 árum, nema þyngri hegning liggi við eptir málavöxtum, og hinum öðrum hluttakendum uppreisnarinnar með fangelsi, ekki vægara en 3 mánaða einföldu fangelsi eða með betrunarhús-vinnu allt að 2 árum. Sama varðar, ef skipshöfnin eða nokkrir menn af henni í sameiningu setja sig með valdi á þóti framkvæmd einhverra fyrirmæla skipstjóra eða þess, sem í hans stað hefur stjórn á hendi. Nú hafa hvorki menn nje fjármunir verið ofbeldi beittir og varðar þá brot forgöngumanna fangelsi, ekki vægara en 3 mánaða einföldu fangelsi eða betrunarhús-vinnu allt að 2 árum; öðrum hluttakendum brotsins skal með fangelsi hegnt. Nú hafa hluttakendur uppreisnar, annaðhvort af sjálfsdáðum eða eptir áskorun skipstjóra eða staðgöngumanns hans, horfið frá samblástrinum, án þess, að óskundi hafi gjörður verið mönnum eða fjármunum, og skal þá forgöngumönnum einum refsað með fangelsi eða betrunarhús-vinnu allt að því árlangt.

50. gr.

Nú ræðst einhver af skipshöfninni á skipstjóra, á skipi úti eða í landi, með ofbeldi eða ofbeldishótun, þá skal hann fangelsi sæta eða sektum, nema þyngri hegning liggi við glæpnum eptir málavöxtum.

Sje slík árás gjör á skipstjóra eða staðgöngumann hans, þegar þeir eru að gegna köllun sinni eða í því tilefni, eða sje hún gjör til að þröngva þeim að gjöra eða ógjört láta eitthvað það, er að köllun þeirra lýtur, þá skal hinum seku refsað með hegningarvinnu allt að 6 árum, eða fangelsi, ef málsbætur eru, þó eigi vægara en 3 mánaða einföldu fangelsi, nema afbrot sje svo vaxið, að þyngri hegning liggi við því eptir öðrum lögum.

Nú gjörir annars einhver af skipshöfninni skipstjóra eða staðgöngumanni hans tálmanir í að gegna köllun sinni, og varðar það fangelsi eða sektum.

51. gr.

Fyrir aðra glæpi, en þá er nú voru taldir, skal, þá er þeir eru á skipi drýgðir, refsing yfir höfuð að tala álögð eptir almennum lögum.

52. gr.

Nú drýgir einhver skipverja glæp á skipi og skipið er ekki í höfn á Íslandi, og skal skipstjóri þá, svo fljótt sem auðið er, halda bráðabirgða-rannsókn yfir hinum seka og yfir þeim af skipverjum eða farþegjum, er borið geta um verkið. Ef afbrotið er framið

§ 48.

Rømning med ikke fortjent Hyre forfølges af Justitien. I andre Rømningstilfælde forfølges Sagen kun af det Offentlige, naar vedkommende Skipper eller Rheder begjærer det. Sagen bliver da at behandle som en offentlig Politifag, dog at der, forsaavidt der bliver Spørgsmaal om Idømmelse af Fængsel paa Band og Brød eller af Forbedringshusarbejde, bør beffikkes den Tiltalte en Forsvarer, naar han paa Forespørgjel bezangaende erklærer, at han ønsker en saadan.

§ 49.

Gjør Mandstabet paa et Skib eller nogen Del af samme Mytteri for at bemægtige sig Kommandoen paa Skibet eller for at tvinge Skipperen til at forandre Skibets Kurs eller iøvrigt foretage eller undlade nogen Handling med Hensyn til Sejladsen, eller gjør Mandstabet eller en Del af samme i Forening voldsom Modstand mod Udførelsen af nogen af Skipperen eller den, der paa hans Begne fører Befalingen, truffen Bestemmelse, blive Hovedmændene, naar der øves Vold mod Person eller Gods, forsaavidt Forbrydelsen efter sin Bestaffenhed ikke medfører højere Straf, at anse med Straf- arbejde indtil 6 Aar, og de øvrige Deltagere med Fængsel, ikke under 3 Maaneders simpelt Fængsel, eller med Forbedringshusarbejde indtil 2 Aar. Øves ingen Vold mod Person eller Gods, straffes Hovedmændene med Fængsel, ikke under 3 Maaneders simpelt Fængsel, eller med Forbedringshusarbejde indtil 2 Aar, og de øvrige Deltagere med Fængsel. Saafremt derimod Deltagerne i Mytteriet, uden at Vold mod Person eller Gods er forøvet, enten af egen Tilskyndelse eller efter Skipperens eller den paa hans Begne Befalendes Opfordring ere vendte tilbage til deres Pligt, straffes kun Hovedmændene med Fængsel eller Forbedringshusarbejde indtil 1 Aar.

§ 50.

Overfalder Nogen af Mandstabet, ombord eller iland, Skipperen med Vold eller Trudsel om Vold, straffes han med Fængsel eller Bøder, forsaavidt Gjerningen ikke efter sin Bestaffenhed maatte medføre højere Straf.

Steer saadant Overfald paa Skipperen eller den, der paa hans Begne fører Befalingen, under Udførelsen af deres Dont eller i Anledning af samme eller for at tvinge dem til at foretage eller undlade nogen deres Dont vedkommende Handling, anses den Skyldige, forsaavidt Forbrydelsen ikke ifølge sin Bestaffenhed efter andre Love medfører højere Straf, med Straf- arbejde indtil 6 Aar eller under formildende Omstændigheder med Fængsel, dog ikke under 3 Maaneders simpelt Fængsel.

Lægges ellers Nogen af Mandstabet Skipperen eller den paa hans Begne Befalende Hindringer i Vejen for Udførelsen af deres Dont, straffes han med Fængsel eller Bøder.

§ 51.

For andre Forbrydelser, begaaede ombord i et Skib, bliver Straffen i det Hele at bestemme efter den almindelige Lovgivning.

§ 52.

Gjør Nogen af Mandstabet sig ombord udenfor islandst Havn skyldig i en Forbrydelse, skal Skipperen snarest muligt derom optage et foreløbigt Forhør, saavel over den Skyldige som over dem af Mandstabet eller Passagerer, som derom kunne give Op-

Nr. 13. í höfn, en ekki á Íslandi, skal þetta þó því að eins gjört, að því sje jafnframt samfara brot á skyldum hans í þjónustu skipsins. Rannsóknina skal rita í bók þá, er ræðir um í 37. gr. eptir reglum þeim, sem þar segir.

Skipstjóri skal þvínæst, eptir því, sem kostur er á, annast um það, að afbrotamaðurinn verði kyrr á skipinu, og getur hann byrgt hann inni eptir málavöxtum eða beitt öðrum ráðum til þess að halda honum á skipinu, en hann hefur ábyrgð á því, að eigi verði verr með hann farið, en nauðsyn krefur.

Þegar skipið, eptir að glæpurinn hefur drýgður verið, kemur til danskrar hafnar eða í utanríkis höfn, þar sem skipaður er danskur verzlunar-ræðismaður, skal skipstjóri þegar eptir komu sína skýra lögreglustjóra eða ræðismanni frá glæpaverkinu, og fá þeim staðfest eptirrit af bráðabirgða-rannsókninni. Lögreglustjóri eða ræðismaður rannsakar þá málið og sker úr því, hvort afbrotamaður skuli laus látinn eða sendur heim, og ef það verður ofan á, að hann verði heim sendur, skal hann sjá svo um, að hann verði sendur svo fljótt, sem verða má annaðhvort með sama skipi eða á annan hátt eptir málavöxtum.

Þegar öðruvísi stendur á en nú var sagt, að hægt hefur verið að fá glæpamann í hendur hlutaðeiganda yfirvaldi í útlendri höfn, skal skipstjóri þegar eptir heimkomu sína skýra valdsmanni frá atbroti því, er framið hefur verið og láta fylgja staðfest eptirrit af bráðabirgða-rannsókninni.

Fyrir brot á fyrirmælum þessarar greinar skal skipstjóri sæta sektum allt að 100 kr., nema athæfi hans sje svo vaxið, að þyngri hegning liggji við eptir öðrum ákvæðum.

4. kap. Um kaup skipverja, rjett til að ganga úr skiprúmi, heimsending, sjúkdómskostnað og ýmislegt fleira.

53. gr.

Nú er maður ráðinn á skip fyrir tiltekna ferð, þá er hann skyldur til að halda áfram að vera með því skipi, enda þótt það breyti ferð sinni eða lengi hana. En þegar liðin eru tvö ár að minnsta kosti, frá því er skiprúms-samningar voru gjörðir, og skipið er enn ókomið aptur til þess staðar, er menn voru á það ráðnir, eða þar sem samningar heimila þeim að ganga frá því, þá skal þeim heimilt vera, að fyrir láta skipið í hverri höfn eða tryggu skipalægi, þar sem skipað er upp úr því, nema það eigi að fara þaðan beina leið heim til áður greindra staða. Sama rjett hafa og skipverjar, sem ekki hafa ráðnir verið til ákveðinnar ferðar, til þess að yfirgefa skipið, þegar tvö ár eru liðin.

Hins vegar getur skipstjóri ekki, nema svo sje tilskilið í skiprúms-samningnum, sagt neinum skipverja upp vist mót vilja hans fyrir þá eina sök, að tvö ár sjeu liðin frá því, er samningur var gjörður, nema hann kosti heimför hans og borgi honum kaup, þar til er hann er heim kominn.

Eigi heimilar það neinum að fara úr skiprúmi, að skipið skiptir um skipstjóra.

54. gr.

Nú sannar einhver skipverja það, að hann geti sjálfur fengið skip að ráða fyrir, og má hann þá þegar ganga úr skiprúmi, en setja skal hann annan í sinn stað, er vaxinn sje stöðu þeirri, sem hann hafði, eða borga aptur kaup það, er hann hefur unnið fyrir, þó ekki meira en 6 mánaða kaup.

lysning. Er Forbrydelsen begaaet i en ikke islandsk Havn, skal dette dog kun ske, hvis den indeholder et Brud paa de særlige Forpligtelsesforhold, hvori den Paagjældende staar til Skibet. Forhøret indføres i den i § 37 ommeldte Bog, under Sagttagelse af de der forenskrevne Former.

Nr. 13.
22de
Marts.

Skipperen har derefter, saavidt muligt, at drage Omsorg for, at den Paagjældende bliver tilstede paa Skibet, og han kan da efter Omstændighederne indespærre ham eller anvende andre til hans Tilstebebliven sigtende Midler, dog at Skipperen bliver ansvarlig for, at den Paagjældende ikke behandles strengere, end Djemedet udkræver.

Naar Skibet, efterat Forbrydelsen er begaaet, anløber en dansk Havn eller en udenrigsk Havn, hvor der findes en dansk Konsul, skal Skipperen strax efter Ankomsten gjøre Anmeldelse henholdsvis til Politimesteren eller til Konsulen om den begaaede Forbrydelse og tilstille ham en bekræftet Gjenpart af det optagne foreløbige Forhør. Politimesteren eller Konsulen undersøger da Sagen og bestemmer derefter, om den Paagjældende skal løslades eller hjemsendes, i hvilket sidste Tilfælde den nævnte Embedsmand foranstalter ham snarest mulig hjemsendt enten med det samme Skib eller efter Omstændighederne paa anden Maade.

Udenfor det Tilfælde, at den Paagjældende jaaledes har kunnet afleveres i en udenlandsk Havn, har Skipperen strax efter Hjemkomsten at gjøre Anmeldelse for Dvirgheden om den stedfundne Forbrydelse, under Bedføjelse af en bekræftet Gjenpart af det optagne foreløbige Forhør.

For Overtrædelse af de i denne Paragraf forenskrevne Regler bliver Skipperen, dersom hans Forhold ikke efter andre Bestemmelser maatte medføre højere Straf, at anse med Bøder indtil 100 Kr.

Kap. 4. Om Mandfæbets Hyre, dets Ret til at forlade Skibet, dets Hjemsendelse, Omkostninger i Evgdomstilfælde m. m.

§ 53.

Skibsfolk, som ere forhyrede for en bestemt Rejse, skulle være pligtige at følge det Skib, til hvis Tjeneste de ere hyrede, skjønt dets Fart under Rejsen bliver forandret og forlænget. Dog skulle de, naar idetmindste 2 Aar ere forløbne efter Forhyringskontraktens Indgaaelse, uden at Skibet er kommet tilbage til Forhyringsstedet eller andet Sted, hvor Afmonstring efter Kontrakten kunde forlanges, være berettigede til at forlade Skibet i enhver Havn eller fikker Rhed, hvor det løsfer, medmindre Skibet derfra er bestemt til at gaae direkte til Forhyrings- eller Afmonstringsstedet. Lige Ret til at forlade Skibet efter 2 Aars Forløb tilkommer Skibsfolk, som ere forhyrede for en ikke bestemt Rejse.

Skipperen kan derimod, naar Saadant ikke er betinget i Forhyringskontrakten, ikke affædige nogen Mand imod hans Ønske, blot fordi 2 Aar ere forløbne efter Kontraktens Indgaaelse, medmindre han giver ham fri Hjemrejse og Hyre til Hjemkomsten.

At Skibet faar en anden Skipper, berettiger ikke Skibsfolk til at forlade det.

§ 54.

Kan Noget af Skibsmandfæbet godtgjøre, at han selv kan faa et Skib at føre, da skal han være berettiget til strax at forlade Skibet, imod at han stiller en anden Mand, som kan udfylde hans Plads, eller godtgjør den fortjente Hyre, dog ikke for en længere Tid end 6 Maanedere.

Nr. 13. Stýrimaður, sem ráðizt hefur sem háseti á skip, getur gengið úr skiprúmi þegar
 22.
 marz. í stað, ef hann sannar, að hann geti ráðinn orðið sem fyrsti stýrimaður á öðru skipi, en
 setja skal hann annan í sinn stað, er vaxinn sje stöðu hans.

55. gr.

Sá, sem verður að vera með skipi á ferð, sem eigi var ákveðin fyrr en eptir að hann var ráðinn á það, hefur rjett á, þegar hann er búinn að vera ár í vist á skipinu, og þaðan af hvert missiri, að fá allt að því tvo þriðjunga af kaupi því, er álitid verður, að hann hafi unnið fyrir, enda þótt vist hans sje enn þá eigi á enda; og skal hált kaupid borgað honum í peningum og hinn helmingurinn annað hvort í peningum eða með ávísun á útgjörðarmenn, og ræður skipstjóri, hvorn kostinn hann kys.

56. gr.

Þegar samið hefur verið um ákveðna upphæð í kaup fyrir tiltekna ferð og henni verður breytt svo, að hún stendur lengur en gjört var ráð fyrir í skiprúms-samningnum, þá á skipverji sá, nema öðruvísi standi með berum orðum í samningnum, heimting á, að fá jafnframt hinu tilskilda kaupi, uppbót fyrir ferðarlenginguna, er talin sje eptir því mánaðarkaupi, sem algengt var á þeim stað og tíma, er skiprúms-samningur var gjörður.

57. gr.

Sömu uppbót á og skipshöfn heimting á, þegar um tiltekna upphæð er samið í kaup, fyrir þann tíma, er skipinu dvelst ferð, og hættir þó eigi við, fyrir sakir kyrrsetningar, herkvíunar eða halds á skipi eða fyrir þá sök, að skipid hefur orðið að hleypta í höfn til aðgjörðar eða uppskipunar, nema ferðin standi eigi fyrir það lengur en gjört var ráð fyrir, þá er gjörðir voru skiprúms-samningar. Hið sama er um, þegar svo stendur á, að borga skal skipstjóra dvalauka-bót; telst þá uppbótin fyrir þann tíma, er skipstjóri fær dvalauka-bót fyrir.

58. gr.

Nú er skipverja sagt úr vist á þeim stað, er ferðin skyldi frá hafin, fyrir því að hætt er við hana eða önnur ákvörðun tekin, þá á hann að fá kaup fyrir þann tíma, er hann hefur unnið fyrir kaupi, og eins mánaðar-kaup að auki, og skal um hvorttveggja farið eptir því kaupi, er um var samið eða venjulegu mánaðarkaupi á þeim stað, er samningur var gjörður á. En ef hætt er við ferðina af því að skipid er fyrir slys orðið ósjófert eða fyrir stríð, herkvíun eða hald, þá fær skipshöfnin ekki nema um samið kaup eða venjulegt mánaðar-kaup fyrir þann tíma, er hún hefur unnið fyrir kaupi.

Það, sem borgað kann að hafa verið skipverjum, áður en hætt var við ferð, fram yfir það, sem nú var talið, er ekki apturkræft.

59. gr.

Nú hefur samið verið um ákveðna upphæð í kaup fyrir tiltekna ferð, og verður ferðin skemmri en í skiprúms-samningnum til tekið, án þess þó að hætt sje við að halda ferðinni áfram, þá verður eigi kaup sett niður af þeirri ástæðu.

60. gr.

Nú hefur breytt verið ferðalagi og lýkur skipid ferð sinni erlendis, og á þá skipshöfnin heimting á að fá ókeypis heimferð á kostnað útgjörðarmanns, fæði eða hæfilega fæðispeninga þar í talið. Sá, sem ráðinn er með mánaðarkaupi, fær það jafnframt,

Den Styrmand, der er hyret som Matros, og som godtgjør, at han kan faae ^{Nr. 13.} Hyre som første Styrmand, skal være berettiget til strax at forlade Skibet, imod at han ^{22de} i sit Sted stiller en anden Mand, som kan udfylde hans Plads. ^{Marts.}

§ 55.

Den, som maa følge Skibet paa en Rejse, der først er besluttet efter hans Forhyring, er, naar hans Tjeneste i Skibet har været et Aar, og fremdeles halvaarlig, berettiget til, skjøndt Tjenesten ikke er tilende, at nyde indtil to Trediedele af den Hyre, der kan anses fortjent, hvoraf Halvdelen udbetales ham i rede Penge og Resten enten i Penge eller ved Anvisning paa Rhederiet, efter Skipperens Valg.

§ 56.

Naar Hyre er betinget med en vis Sum for en bestemt Rejse, og denne, ved at forandres, bliver langvarigere end ved Forhyringskontraktens Indgaaelse forudsat, tilkommer der, naar ikke Andet udtrykkelig er fastsat i Kontrakten, den Forhyrede, foruden den betingede Hyre, et Tillæg for Rejsens Forlængelse, beregnet efter den Maanedshyre, der var sædvanlig paa Forhyringsstedet, dengang Kontrakten blev affluttet.

§ 57.

Lige Tillæg til den med en bestemt Sum betingede Hyre tilkommer der Mandstabet for den Tid, da Skibet, uden at Rejsen opgives, maa henligge paa Grund af Beslag, Blokade eller Embargo, eller fordi det i Nødhavn maa løse eller reparere, forsaavidt Rejsen bliver langvarigere, end den, da Forhyringskontrakten blev sluttet, forudfattes at ville blive. Det Samme gjælder fremdeles i de Tilfælde, hvor der bliver at betale Overliggedagspenge til Skipperen for den Tid, for hvilken saadan Betaling finder Sted.

§ 58.

Affstediges Skibsfolk paa det Sted, hvor Rejsen skulde begynde, fordi den opgives ifølge en forandret Bestemmelse, tilkommer der de Affstedigede, foruden Hyre for den Tid, de have tjent, endvidere en Maanedshyre, Alt beregnet efter den betingede eller den paa Stedet, da Kontrakten blev indgaaet, sædvanlige Maanedshyre. Men opgives Rejsen, fordi Skibet ved ulykkelig Tilfælde er blevet usødygtigt, eller paa Grund af Krig, Blokade eller Embargo, tilkommer der det affstedigede Mandskab alene betinget eller sædvanlig Maanedshyre for den Tid, hvori det har tjent.

Hvad der, førend Rejsen opgives, maatte være udbetalt Mandstabet mere end foransjort, kan ikke fordres tilbage.

§ 59.

Er den i Forhyringskontrakten betegnede Rejse, uden at opgives, bleven forkortet, kan Medsættelse af den Hyre, der var betinget med en vis Sum for Rejsen, ikke finde Sted af denne Grund.

§ 60.

Ender Rejsen i Udlandet formeddelt forandret Bestemmelse, er Mandstabet berettiget til fri Hjemrejse, Kosten eller passende Kostpenge derunder indbefattet, for Rhederiets Regning. Den, der er hyret for Maanedshyre, erholder da endvidere saadan Hyre

Nr. 13. Þangað til heim er kominn; en þeir, sem ráðnir eru fyrir ákveðna upphæð í kaup fyrir
 22.
 marz. alla ferðina, fá kaup eptir því, sem segir í 56., 57. og 59. gr., þannig að vist er að
 álíta lokið, er heim er komið.

61. gr.

Nú hlekkist skipi á eða það verður hernumið og upptækt gjört, og á skipshöfnin þá heimting á kaupi til þess dags, er því hlekkist á eða varð gjört upptækt, þ. e. umsömdu mánaðarkaupi, eða, hafi samið verið um til tekna upphæð fyrir alla ferðina, þá svo miklu, sem þeir hefðu átt kost á, ef um venjulegt mánaðarkaup hefði verið samið, þó ekki meiru en því, er um samið var fyrir ferðina, nema það leiði af því, sem segir í 56. og 57. gr.

Svo á skipshöfnin og heimting á að fá ókeypis far heim, þar með talið fæði eða læðispeningar, á kostnað útgjörðarmanna, og hæfilega þóknun fyrir það, er hún hefur unnið að björgun.

Þegar skip hefur verið hernumið, hefur skipstjóri þó rjett á að senda skipshöfnina heim, án þess að bíða þess, hvað af skipinu verði gjört, en hún á þá heimting á kaupi, þangað til heim er komið, nema skipið hafi áður verið gjört upptækt.

62. gr.

Nú hefur skipi hlekkzt á og það hættir við ferð sína erlendis, fyrir því, að það hefur laskazt svo mjög, að annaðhvort verður eigi við það gjört eða að kostnaður við aðgjörðina mundi nema meiru en skipið yrði vert á eptir, þá á skipshöfnin að eins heimting á að fá ókeypis heimferð og kaup eins og hefði skipið strandað þann dag, þá er skipshöfninni er sagt upp vist fyrir því að skipið sje ófært til áframhalds.

63. gr.

Nú sýkist eða slasast einhver skipverja og er sjálfum eigi um að kenna, og er hann eigi ferðafær, og fær hann þá umsamið kaup eða venjulegt mánaðarkaup fyrir þá daga, er hann hefur unnið fyrir kaupi. Ef hann sýkist eða slasast við vinnu sína í þarfir skipsins, á hann ennfremur að fá lækning og hjúkrun á kostnað útgjörðarmanna, þó ekki lengur en um 4 vikur. Það sem honum hefur þegar greitt verið upp í kaup, er þá eigi apturkræft.

Nú sýkist maður eða slasast á leiðinni, og er honum eigi um að kenna, og skal honum þá hjúkrað á skipi, eða hann sendur í land til lækningar og hjúkrunar, ef það er gjörandi og á því þörf. Nú er hann eigi orðinn svo ferðafær, er skipið fer þaðan, sem hann var fluttur í land, að hann verði hafður með, og skal skipstjóri þá annast um, að haldið verði áfram að veita honum aðhjúkrun í landi, og að hann verði, þegar þar að kemur, sendur heim, hvorttveggja á kostnað útgjörðarmanna. Hin sjúki maður skal halda kaupi sínu meðan hann er við skipið. En verði að skilja hann eptir í landi, fær hann umsamið eða venjulegt mánaðarkaup, eptir því, hvort hann er ráðinn með mánaðarkaupi eða fyrir tiltekna upphæð, til þess dags er skipið fer frá þeim stað, þar sem hann verður eptir, en þó ekki meira en um var samið fyrir ferðina, nema það sje heimilað í 56. og 57. gr.

64. gr.

Nú deyr einhver skipverja á ferðinni, og annast þá skipstjóri útför hans. Kaup hans til dauðadags, sem fer eptir því, er umsamið var eða venjulegu mánaðarkaupi, skal borga búi hans eða erfingjum að frádregnum nauðsynlegum útfararkostnaði.

til Hjemkomsten; men for den, som har ladet sig hyre for en vis Sum for en hel Rejse, Nr. 13. beregnes Hyren efter §§ 56, 57 og 59, saaledes at hans Tjeneste betragtes som endt ved ^{22de} Hjemkomsten. ^{Marts.}

§ 61.

Forulykker Skibet, eller bliver det opbragt og prisdømt, tilkommer der Mandstabet Hyre indtil den Dag, da Ulykken eller Prisdømmelsen skete, nemlig den i Forhyringskontrakten betingede Maanedshyre, eller, hvis Hyren har været betinget med en Sum for en hel Rejse, saa meget som sædvanlig Maanedshyre, hvis den var vedtagen, vilde have udgjort, dog ikke mere end hvad der var betinget for Rejsen, undtagen naar Saadant maatte flyde af Reglerne i §§ 56 og 57.

Ogsaa tilkommer der Skibsmandstabet fri Hjemrejse, derunder indbefattet Koft eller Koftpenge, for Rhederiets Regning, samt for Arbejde ved Bjergningen en passende Godtgjørelse.

I Opbringelsestilfælde har Skipperen dog Ret til, uden at oppebie Udfaldet, at hjemsende Mandstabet, som da kan fordrø Hyre til Hjemkomsten, hvis Prisdømmelse ikke indtræder førend samme.

§ 62.

Naar Rejsen endes i Udlandet, fordi Skibet ved ulykkelig Tilfælde har taget saa betydelig Skade, at det enten ikke kan sættes i Stand eller at de med dets Sstandsættelse forbundne Omkostninger ville overstige dets Værdi efter Sstandsættelsen, er Mandstabet alene berettiget til fri Hjemrejse og Hyre, som om Skibet var forlist paa den Dag, da Afstedigelsen finder Sted paa Grund af Skibets Udygtighed til videre Rejse.

§ 63.

Bliver Nogen af Mandstabet uden egen Skyld syg eller bestadiget, saa at han ikke kan tiltræde Rejsen, erholder han betinget eller sædvanlig Maanedshyre for de Dage, i hvilke han har tjent. Er Sygdommen eller Bestadigelsen paadrøgen i Skibets Tjeneste, skal han endvidere nyde Kur og Pleje for Rhederiets Regning, dog ikke længere end i 4 Uger, og hvad der allerede maatte være udbetalt ham af Hyren, skal da ikke kunne fordrøes tilbage.

Men indtræffer uforstyldt Sygdom eller Bestadigelse først under Rejsen, skal Vedkommende hjælpes ombord, eller, hvis det er gjørligt og nødvendigt, bringes iland for at nyde Kur og Pleje. Er han, naar Skibet affejler fra det Sted, hvor han er ilandbragt, ikke saavidt helbredet, at han kan tages ombord, bør Skipperen træffe Foranstaltning til, at han fremdeles plejes iland og i sin Tid hjemsendes, begge Dele for Rhederiets Regning. Saalænge den Syge bliver ved Skibet, beholder han sin Hyre. Men maa han lades tilbage iland, gives ham, efter som han er hyret for Maanedshyre eller for en bestemt Sum, betinget eller sædvanlig Maanedshyre indtil den Dag, da Skibet affejler fra det Sted, hvor han bliver tilbage, dog ikke med noget større Beløb end det, der var betinget for Rejsen, medmindre Saadant er hjemlet i §§ 56 og 57.

§ 64.

Dør Nogen af Mandstabet under Rejsen, skal Skipperen beførge hans Begravelse. Hans Hyre til Dødsdagen, beregnet efter den betingede eller sædvanlige Maanedshyre, bliver at udbetale til hans Bo eller Arvinger, med Fradrag af hvad nødvendig er udgivet til hans Begravelse.

Nr. 13.
22.
marz.

65. gr.

Nú sýkist maður og er sjálfur valdur að, og er skipstjóri engu að síður skyldur til að útvega honum lækning og hjúkrun, hvort heldur á skipinu eða í landi erlendis; og sje það erlendis, skal skipstjóri fje út leggja fyrirfram í þessu skyni svo sem þörf er á; en kostnað af þessu, svo og af því, að orðið hefur að fá annan í hans stað, má borga af kaupi hans, meðan það hrekkur.

66. gr.

Nú er maður sjúkur, er skipið kemur heim og er eigi sjálfur valdur að, og á hann þá að fá lækning og aðhjúkrun í allt að 4 vikur á kostnað útgjörðarmanna.

67. gr.

Nú reynist einhver úr skipshöfninni ónýtur til þess starfa, er hann hefur ráðizt til, og getur skipstjóri, ef það sannast með álitum tveggja hinna helztu af skipverjum að svo sje, minnkað kaup hans allt að helmingi, en þess skal jafnframt gætt, að ástæður fyrir álitum þeirra og úrskurður skipstjóra verði með nákvæmni ritaður í bók þá, er 37. gr. ræðir um, og það síðan upplesið fyrir hlutadeiganda í áheyrn vottanna, og riti þeir því næst allir undir það nöfn sín. Nú vill sá eigi undirskrifa, er úrskurðurinn er um, og eiga þá vottarnir að geta þess í bókinni, að honum hafi verið veittur kostur á því.

Um það, hvornig hlutadeigandi geti borið sig upp undan þessum úrskurði, og um afleiðingar af þeirri kæruför fer eptir því, sem segir í 39. gr., þannig að það, sem þar segir um afleiðingar af því, að brotið hefur verið gegn fyrirmælum 37. gr., á líka við þegar fyrirmælum þessarar, 67. greinar hefur eigi fylgt verið tilhlýðilega.

68. gr.

Því, sem sparast af kaupi við það, að skipverjum fækkar á leiðinni, skal skipt milli hinna annara í skipshöfninni (að skipstjóra undanskildum), að tiltölu við kaup hvers. Þó á þetta sjer eigi stað, þegar stök veldur fækkun.

69. gr.

Þegar skip liggur við land, og skipverjum er fengið starf á sunnudögum og öðrum helgidögum um fram venjulega vinnu að því að halda skipinu hreinu, þurka segl, gegna nauðsynlegum bátstörfum, tilbúa mat og hagræða eptir þörfum skipinu, svo að óhult sje, þá skal borga þeim það með 1/2 dags kaupi fyrir hverja tveggja stunda vinnu.

70. gr.

Þá er í undanförunum greinum ræðir um heimför skipverja eða heimsending, þá á skipstjóri kost á að velja, hvort heldur hann vill þann stað, þar sem skiprúms-samningar fóru fram, eða annan stað, þar sem hann eptir samningnum átti kost á að láta þann, er heim skal fara eða sendast, fara úr skiprúmi.

5. kap. Almenn ákvæði.

71. gr.

Landshöfðingi semur reglugjörð um viðurværi skipshafnar.

Landshöfðingi segir og fyrir um, hver læknislyf skuli vera á skipi og hve mikið af þeim.

Nr. 13. Farmannalög 22. marz.

§ 65.

Har Nogen ved egen Skyld paadraget sig en Sygdom, paaligger det desuagtet Skipperen at skaffe den Syge Kur og Pleje, saavel ombord som i Land i Udlandet, og i sidste Tilfælde gjøre de dertil fornødne Forstud; men de herved foranledigede Omkostninger saavel som den Udgift, der bliver en Følge af, at en anden Mand maa lejes i den Syges Sted, kan indeholdes i hans Hyre, forsaavidt samme tilstrækker.

§ 66.

Er nogen Mand uden egen Skyld syg ved Skibets Hjemkomst, tilkommer ham for Rhederiets Regning Kur og Pleje i indtil 4 Uger.

§ 67.

Findes Nogen af Mandstabet udlig til den Tjeneste, hvortil han har ladet sig hyre, kan Skipperen, naar hans Uduelighed bevises ved Skjøn af de 2 bedste Mænd i Skibet, nedsætte hans Hyre efter Omstændighederne indtil det Halve, hvorved iagttages, at Grundene for Mændenes Skjøn tilligemed Skipperens Kjendelse nøjagtig indføres i den foran i § 37 nævnte Bog, samt at det Tilførte strax i Mændenes Overværelse oplæses for den Paagjældende og derefter underskrives af dem alle. Vil den, hvem Kjendelsen angaar, ikke underskrive, have Mændene i Bogen at bemærke, at Afgang dertil har været ham given.

Om Fremgangsmaaden ved og Virkningen af Klage over saadan Kjendelse gjælde Reglerne i § 39, saaledes at, hvad sammesteds er bestemt om Følgen af Tilfidesættelse af Forskrifterne i § 37, ogsaa bliver at anvende, naar den i nærværende § 67 paabudne Fremgangsmaade ikke er tilbørlig iagttaget.

§ 68.

Hvad der i Hyre bespares ved Mandstabets Afgang under Rejsen, deles imellem den øvrige Besætning (Skipperen deri ikke indbefattet) efter det Forhold, hvori Enhver tager Hyre. Dog finder saadan Fordeling ikke Sted, forsaavidt Afgang er bevirket ved Rømning.

§ 69.

Ligger et Skib ved Land, skal den Tjeneste, som paa Søn- og Helligdage paalægges Folkene udenfor det Arbejde, der henhører til Skibets sædvanlige Renholdelse, Sejltørring, fornøden Baadtjeneste, Kostens Tilberedning og de nødvendige Sikkerhedsforanstaltninger, hver Gang godtgjøres de Vedkommende med et Tillæg af ½ Dags Hyre for hver 2 Timers Arbejde.

§ 70.

I de foran omtalte Tilfælde af Hjemrejse eller Hjemsendelse skal Skipperen have Balget mellem Forhyringsstedet og et Sted, hvor den Hjemrejsende eller Hjemsendte efter den af ham indgaaede Forhyringskontrakt kunde afmønstres.

Kap. 5. Almindelige Bestemmelser.

§ 71.

Reglerne for Mandstabets Forplejning fastsættes ved et af Landshøvdingen udstedt Reglement.

Ligeledes fastsættes af Landshøvdingen, hvilke Medikamenter, saavel Arter som Mængder, der skal findes ombord.

Nr. 13.
22.
marz.

72. gr.

Lög þessi prentuð og reglugjörðin um viðurværi skipshafnar skulu vera á hverju íslensku skipi til leiðbeiningar og eptirbreytni fyrir alla þá, er hlut eiga að máli.

Ef skipstjóri sýnir af sjer vanrækt í þessum greinum, sætir hann sektum, 10 til 100 kr.

Eptir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalúborg, 22. marz 1890.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

J. Nellemann.

§ 72.

Nr. 13.
22de
Marts

Af nærværende Lov samt af det gjældende Reglement for Mandstabsets Forplejning skal et Aftryk forefindes i ethvert i Island hjemmehørende Skib til Efterretning og Vejledning for alle Bedkommende.

Viser Skipperen Forsømmelse i denne Henseende, anses han med en Bøde af fra 10 til 100 Kr.

Hvorefter alle Bedkommende sig have at rette.

Givet paa Amalienborg, den 22de Marts 1890.

Under Vor kongelige Haand og Segl

Christian R.

(L. S.)

J. Nellemann.